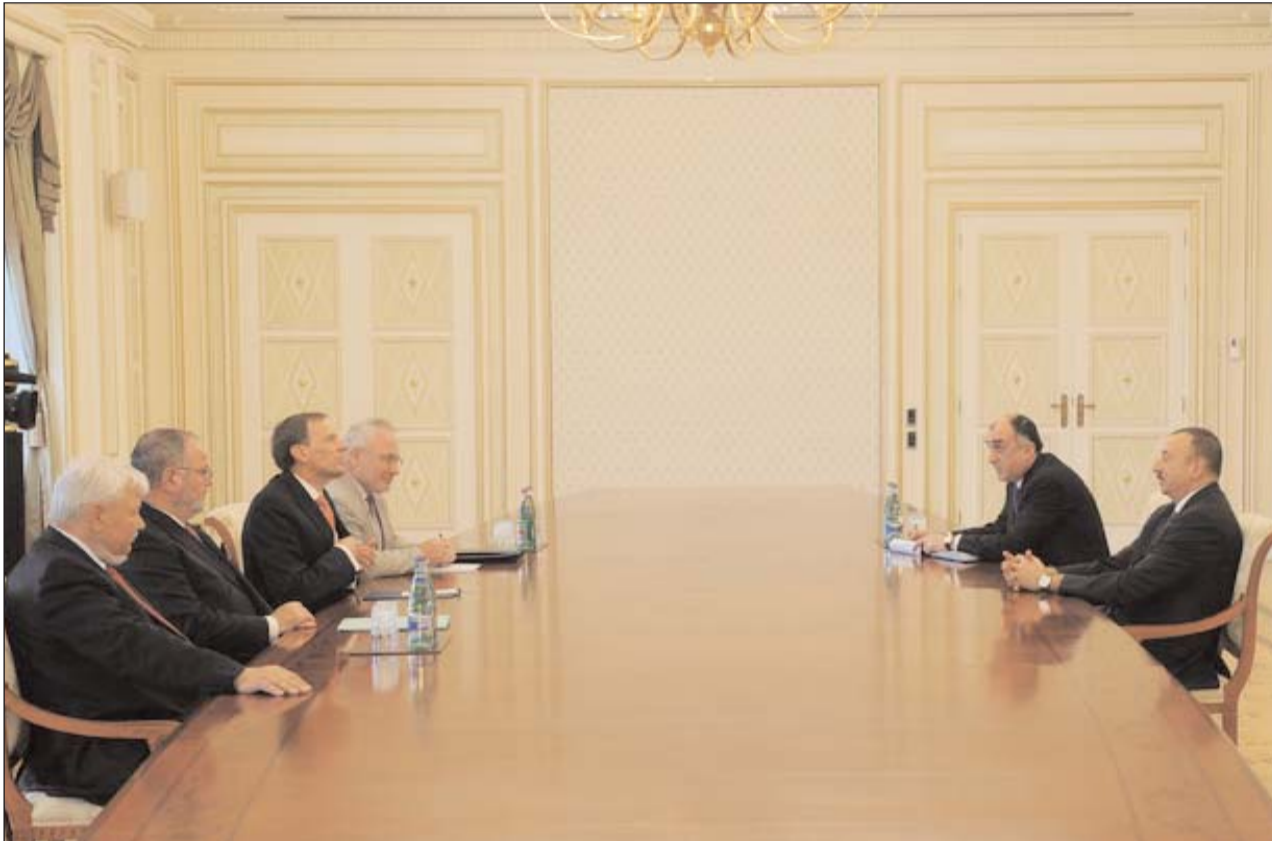

“Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin görüşü nəzərdə tutulmur”

ATƏT-İN MİNSK QRUPUNUN HƏMSƏDRİ ROBERT BRADTKE:
“TƏMAS XƏTTİNİ KEÇMƏK PRAKTİKASINI DAVAM ETDİRMƏK ÇOX VACİBDİR”

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrəri Robert Bradtkeni (ABŞ), İqor Popovu (Rusiya), Jak Foru (Fransa) və ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsi Anji Kaspşiki qəbul edib. APA-nın məlumatına görə, görüşdə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması ilə bağlı danışıqların hazırkı vəziyyəti və perspektivləri ilə əlaqədar məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Həmsədrələr jurnalistlərə açıqlamasında bildirdilər ki, Azərbaycan və Ermənistan prezidentlərinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması ilə bağlı görüşü hələlik nəzərdə tutulmur. Rusiyalı həmsədr İqor Popovun sözlərinə görə, həmsədrələr regiona səfəri başa vurduqdan sonra hər iki ölkənin xarici işlər nazirləri ilə yenidən görüşməyi planlaşdırırlar. İqor Popov həmsədrələrin regiona səfərinin gedişində gələcəklə bağlı planları müzakirə edəcəklərini deyib: “Yaxın perspektivdə, çox güman ki, yay tətillə başa çatdıqdan sonra biz Azərbaycan və Ermənistanın xarici işlər nazirləri ilə əvvəlcə ayrı-ayrılıqda, sonra isə bir yerdə görüş keçirməyi planlaşdırırıq. Buna görə də hələlik prezidentlərin görüşündən söhbət getmir”. XİN başçıları ilə görüşün vaxtı ilə bağlı sualı cavablandıran İqor Popov bildirib ki, hər şey nazirlərin iş qrafiki

indən asılıdır və bu görüş çox güman ki, yay başa çatdıqdan sonra baş tutacaq. Rusiyalı həmsədr Bakıda Azərbaycan prezidenti və xarici işlər naziri ilə görüşlərdə son zamanlar qoşunların təmas xəttində baş verən insidentlərin müzakirə olunduğunu deyib. O bildirib ki, Dağlıq Qarabağ və

İrəvanda da eyni məsələnin müzakirəsi nəzərdə tutulub.

ATƏT-in Minsk Qrupunun amerikalı həmsədr Robert Bradtke jurnalistlərə açıqlamasında Azərbaycan prezidenti ilə görüşün çox konstruktiv keçdiyini deyib. O deyib ki, həmsədrələr bu gün qoşunların təmas xətti

nin Azərbaycan tərəfdən keçərək Qarabağa gedəcəklər: “Təmas xəttini keçmək praktikasını davam etdirmək çox vacibdir. Bu, atəşkəs rejiminin qorunub saxlanması üçün vacibliyini ortaya qoyur. Təmas xətti bu regionun insanlarını daim ayıran xətt olmamalıdır”.

Prezident məhbusların hüquq və azadlıqlarıyla bağlı sərəncam imzaladı

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev “Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında” qanunun tərtibini barədə fərman imzalayıb.

APA-nın məlumatına görə, Nazirlər Kabinetinə tapşırıb ki, Azərbaycan qanunlarının və Prezidentin aktlarının “Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında” qanuna uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan prezidentinə təqdim etsin, həmin qanunun pozulmasına görə məsuliyyət övlətlərinin müəyyən edilməsi ilə bağlı təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb Azərbaycan prezidentinə təqdim etsin, qanunda nəzərdə tutulmuş “müvafiq icra hakimiyyəti orqanı”nın səlahiyyətlərini həyata keçirəcək orqan barədə təkliflərini üç ay müddətində hazırlayıb

Azərbaycan prezidentinə təqdim etsin. Üç ay müddətində Nazirlər Kabinetinin normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan prezidentinə məlumat versin, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının həmin qanuna uyğunlaşdırılmasını nəzərdə saxlasın və bunun icrası barədə beş ay müddətində Azərbaycan prezidentinə məlumat versin, qanuna uyğun olaraq, həbs yerlərinin daxili intizam qaydalarını üç ay müddətində Azərbaycan prezidenti ilə razılaşdırmaqla təsdiq etsin, tutulmuş və ya həbs edilmiş şəxslərin yemək və maddi-məişət normalarını üç ay müddətində müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan prezidentinə məlumat versin, tutulmuş və ya həbs edilmiş şəxslərə tibbi və psixoloji yardım göstərilməsi, habelə onların tibb müəssisələrində saxlanıl-

ması qaydalarını üç ay müddətində müəyyən etsin və bu barədə Azərbaycan prezidentinə məlumat versin.

Ədliyyə Nazirliyinə mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ hüquqi aktlarının və normativ xarakterli aktların “Həbs yerlərində saxlanılan şəxslərin hüquq və azadlıqlarının təmin edilməsi haqqında” qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etmək və bu barədə Nazirlər Kabinetinə məlumat vermək tapşırıb.

Qanunda nəzərdə tutulmuş məsələlərin tənzimlənməsi məqsədi ilə bu Fərmana əsasən, müəyyən ediləcək normalarda hamilə qadınlar, ya da 3 yaşınadək uşağı olan qadınlar və yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün yaxşılaşdırılmış maddi-məişət şəraiti və xüsusi yemək normaları da əks olunmalıdır.

Lamberto Zannier: “Qərarı sonda yalnız münaqişə tərəfləri verir”

“BİZİM EDƏ BİLƏCƏYİMİZ İSƏ DİALOQ ÜÇÜN MƏKAN TƏYİN EDİB, DANIŞIQLAR YOLU İLƏ MƏSƏLƏNİN HƏLLİNİ TAPMAĞA KÖMƏK GÖSTƏRMƏKDİR”

Azərbaycanda səfərdə olan ATƏT-in baş katibi Lamberto Zannier bir neçə mətbuat orqanına müsahibəsində ATƏT-Azərbaycan əməkdaşlığı, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı fikirlərini bölüşüb.

— Cənab baş katib, bu il Azərbaycan ATƏT-ə üzv olmasının 20 illiyi tamam oldu. Siz ötən müddət ərzində qurulmuş əməkdaşlığı necə dəyərləndirirsiniz?

— Bu illər ərzində biz Azərbaycanla təhlükəsizliyin üç sahəsində — siyasi-hərbi, iqtisadi və ətraf mühit, həmçinin insan haqları sahəsində əməkdaşlığı inkişaf etdirmişik. Azərbaycan ATƏT ilə siyasi dialoqda fəal iştirakçıdır. Mənim ATƏT-in baş katibi olaraq ölkəyə ilk səfərim qurumun bu ölkənin rəsmiləri, parlamentarları, vətəndaş cəmiyyəti və mediası ilə sıx əməkdaşlığının göstəricisidir. Biz üzləşdiyimiz ölkədəxili və transmilli təhlükələr kimi global problemlərin həllini tapmaq üçün konsensusla idarə olunan təşkilatımızla birgə əməkdaşlıq etməyə davam edəcəyik. Biz həmçinin siyasi forumlar çərçivəsində və bizim Bakıdakı ofisimiz vasitəsilə təhlükəsizliyin siyasi-hərbi, iqtisadi

və ətraf mühit, həmçinin insan sahəsində Azərbaycanla səmərəli əməkdaşlığı davam etdirmək niyyətindəyik.

— Bu gün ATƏT-lə Azərbaycan bir çox sahələrdə — insan haqları, demokratiya, qanunvericilik və digər istiqamətlərdə əməkdaşlıq edir və qurum qarşısında bir sıra öhdəlikləri var. Azərbaycanın öhdəliklərini yerinə yetirməsinə necə qiymətləndirirsiniz?

— ATƏT öhdəliklərinin yerinə yetirilməsi bir prosesdir. Biz iştirakçı ölkələrimizi dəyərləndirmirik və ya onların reytingini müəyyən etmirik, sadəcə olaraq onlarla birgə işləyirik və bu öhdəliklərin yerinə yetirilməsində yardım edirik. Bizim Azərbaycanla olan işimizin yaxşı nümunəsi kimi Bakıdakı ofisimiz tərəfindən məhkəmə işlərinin monitorinqini misal götürmək olar. Ofis həmçinin bu prosesi necə təkmilləşdirmək barədə tövsiyələr verir. Təcrübə və

qanunvericiliyi təkmilləşdirmək üçün bu tövsiyələr Ədliyyə Nazirliyinin, məhkəmə sisteminin, prokurorluğun və digər orqanların nümayəndələrindən ibarət olan işçi qrupu çərçivəsində müzakirə olunur. Siyasi-hərbi sahədə bizim Bakıdakı ofisimiz transmilli təhlükələrin qarşısını almaqla bağlı fəaliyyət göstərir. Məsələn, biz insan alverinin qarşısını almaqla məşğul olmaq üçün polis əməkdaşlarına təlimlər keçirik. İqtisadi və ətraf mühit sahələrində biz

xırdı və orda sahibkarlara pulsuz hüquqi məsləhətlər verir, korrupsiyaya əleyhinə fəaliyyət planının və həmçinin ətraf mühit layihələrinə cəlb olunan vətəndaş cəmiyyəti təşkilatları tərəfindən Təhlükəsizlik və Ətraf Mühit üçün Mülki Fəaliyyət qrant programının icrasına dəstək veririk. Bakıdakı ofis, həmçinin Azərbaycanla baş verən hadisələrin obyektiv şəkildə ATƏT ictimaiyyətinə çatdırılması kimi faydalı və dəyərli funksiyaya malikdir. Bu təşkilat və Azərbaycan üçün məsəbat keyfiyyətdir, çünki Azərbaycan da daxil olmaqla 56 ölkənin heç birində belə bir vəzifəni yerinə yetirən ikinci bir orqan yoxdur.

— Bu gün Cənubi Qafqaz bölgəsində mövcud münaqişələr, o cümlədən uzun illərdir davam edən Dağlıq Qarabağ problemi regionda təhlükəsizlik və stabilliyə böyük təhlükə yaradır. Təsəvvür ki, ATƏT-in Minsk qrupunun vasitəçilik missiyası hələ ki, hər hansı nəticəyə gətirməyib. Siz problemin nizamlanmasına nail olmaq üçün nə təklif edirsiniz? ATƏT çərçivəsində hansı model münaqişənin həllində uğurlu hesab edirsiniz?

Arda 5-ci sah.

Azərbaycanda yeni sement zavodunun açılışı oldu

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEV MƏRASİMDƏ İŞTİRAK ETDİ

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyulun 10-da Bakının Qaradağ rayonunda “Holcim-Azərbaycan” ASC-nin yeni sement zavodunun açılışında iştirak edib. “APA-Economics”-in məlumatına görə, dövlət başçısına məlumat verilib ki, quru üsulla məhsul istehsal edən bu zavod Cənubi Qafqaz regionun sement sənayesində yeni dövrün başlanğıc nöqtəsi olacaq.

Quru üsulla sement istehsalı yanacaq sərfiyyatı və ətraf mühitə təsir baxımından daha səmərəli olduğu üçün Avropada geniş yayılmış texnologiyadır. Üç yüz milyon avro dəyərində olan bu layihə yerli məhsulların istehsalını dəstəkləməklə ölkənin inşaat sektorunun daha da inkişafına töhfə verəcək.

Türkmənistan XİN Elmar Məmmədyyarovun fikirlərinə münasibət bildirdi

Türkmənistan Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycan xarici siyasət idarəsinin rəhbəri Elmar Məmmədyyarovun Türkmənistanın “Kəpəz” (“Sərdar”) yatağı ilə bağlı mübahisənin beynəlxalq arbitraj instansiyalarında baxılması üçün rəsmi olaraq Azərbaycan tərəfinə müraciət etməsi bəyanatı ilə əlaqədar məlumat yayıb.

APA-nın Türkmənistan dövlət agentliyinə istinadən yaydığı xəbərə görə, bu ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı məlumatda bildirilib ki, Azərbaycanın Xəzər dənizində qanunsuz birtərəfli fəaliyyəti ilə bağlı bu ölkəyə dəfələrlə rəsmi diplomatik notalar göndərilib (Söhbət “Ömər” və “Osman” yataqlarında gerçəkləşdirilən qanunsuz hasilat və “Sərdar” yatağına qarşı hü-

quqi əsas olmayan tələblərdən gedir).

“Türkmənistan tərəfi rəsmi xəbərdarlıq məktublarında yuxarıda qeyd olunan məsələ ilə bağlı danışıqlar prosesini davam etdirməyə hazır olduğunu bəyan edib və qeyd edib ki, ikitərəfli razılaşmaların əldə olunduğu mümkün olmayacağı təqdirdə Türkmənistan beynəlxalq məhkəmələrə və arbitraj instansiyalarına müraciət etmək hüququnu özündə saxlayır. Bundan başqa, 2009-cu il avqustun 4-də Türkmənistan Xarici İşlər Nazirliyi Xəzərin səthinin və dibinin delimitasiyası məsələlərinə dair ölkəsinin rəsmi mövqeyini dərc edib və orada beynəlxalq məhkəməyə müraciət etməyin məqsəduyğunluğu qeyd olunub. Bunları qeyd

edərək Türkmənistan tərəfi Azərbaycan xarici işlər nazirinin fikirlərindən təəccübləndiyini bildirir”, — deyər məlumatda vurğulanır.

Xatırladaq ki, Elmar Məmmədyyarov srağagün keçirilən mətbuat konfransında jurnalistlərin sualına cavab olaraq bildirdi ki, Türkmənistan tərəfi “Kəpəz” yatağı ilə bağlı beynəlxalq məhkəməyə müraciət etməyi barədə Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinə müraciət etməyib. XİN başçısı Xəzərin hüquqi statusu ilə bağlı danışıqların davam etdiyini qeyd edib: “Danışıqlar gedir, bütün məsələlər üç tərəfli razılaşdırılıb, düşünürəm ki, eyni mexanizmlərdən istifadə etməklə biz bu məsələləri Türkmənistan və İranla da razılaşdırıla biləcəyik”.

Azərbaycan Rusiyaya növbəti humanitar yardım göndərdi

Azərbaycan Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) Rusiyanın Krasnodar diyarında sel fəlakəti ilə əlaqədar növbəti yardım karvanını yola salıb.

APA-nın məlumatına görə, dünən yola salınan karvanı da 22 maşından ibarət olub. Maşınlardan 20-nə içməli su, bir avtomobilə uşaqlar üçün gigiyenik paketlər, bir avtomobilə isə qadın və uşaqlar üçün geyimlər yüklənib.

FHN Mülki Müdafiə Qo-

şunlarının komandanı, general-mayor İlham Abdullayev jurnalistlərə açıqlamasında bildirdi ki, bu, dövlət başçısı İlham Əliyevin tapşırığı ilə Krasnodar diyarında təbii fəlakətdən zərər çəkmiş insanlar üçün yola salınan ikinci yardım karvanıdır.

“Yardım karvanı sabah (bu gün — red.) fəlakət zonasına çatacaq”, — deyər İ. Abdullayev vurğulayıb.

Generalın sözlərinə görə, avtomobil karvanı ilə daşqın

zonasına FHN-in 51 nəfərlik şəxsi heyəti də yola düşüb. Hazırda Krasnodarda birinci karvanla getmiş FHN-in 38 əməkdaşı var.

Qeyd edək ki, iyulun 8-də yola salınmış birinci humanitar yardım karvanı da 22 avtomobildən ibarət olub. İlk karvanla fəlakət zonasına ərzaq məhsulları göndərilib.

Xatırladaq ki, Krasnodar diyarına baş verən daşqınlardan 24 min nəfər ziyan çəkib, 172 nəfər ölüb.

Bu gün cəbhədə ATƏT-in monitorinqi olacaq

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin mandatına uyğun olaraq iyulun 11-də Azərbaycan Respublikasının Ağdam-Bərdə yolundakı təmas xəttində monitorinq keçirilməsi planlaşdırılır.

Müdafiə Nazirliyinin mə-

lumat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, monitorinq Azərbaycan tərəfdə ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Uilyam Prayor və Xristo Xristov keçirəcəklər. Təmas xəttinin qarşı

tərəfində isə monitorinqi ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədrinin şəxsi nümayəndəsinin səhra köməkçiləri Antal Herdici və Jiri Aberle izləyəcək.

Monitorinq zamanı həmsədrlərin təmas xəttinin qarşı tərəfinə keçəcəyi gözlənilir.

Rusiya Suriyaya silah ixracını dayandırdı

HƏRBİ-TEXNİKİ ƏMƏKDAŞLIQ ÜZRƏ FEDERAL XİDMƏTİN RƏİS MÜAVİNİ: “SABİTLİK BƏRQƏRAR OLUNMAYANA QƏDƏR SURIYAYA SİLAH-SURSAT SATMAYACAĞIĞ”

Rusiya Suriyaya silah-sursat ixracını dayandırdı. APA-nın Moskva müxbirinin verdiyi məlumata görə, bu barədə Hərbi-Texniki Əməkdaşlıq üzrə Federal Xidmətin rəis müavini Vyacheslav Dzerkalın jurnalistlərə açıqlamasında bildirib. Onun sözlərinə görə, Rusiya sabitlik bərqərar olma-yana kimi Suriyaya silah satmayacaq və bu ölkə ilə yeni hərbi

müqavilələr imzalamayacaq. Vəziyyət normalaşmayana kimi Suriyaya “Yak-130” tipli hərbi təyyarələrinin də satılmayacağını söyləyən V. Dzerkalın bildirib ki, 3 ədəd “MI-25” hərbi helikopteri təmir olunduqdan sonra Suriyaya göndərilib: “İndiyə qədər iki ölkə arasında bağlanmış hərbi müqavilələri yerinə yetiririk. Bu müqavilələrə indiyə qədər Suriyaya

satdığımız hərbi təyyarələrin və helikopterlərin təmiri də daxil idi. Sabitlik bərqərar olunmayana qədər Suriyaya silah-sursat satışı gerçəkləşdirilməyəcək”.

Qeyd edək ki, Rusya bir müddət əvvəl Suriyaya ilə 550 milyon ABŞ dolları dəyərində 36 ədəd “Yak-130” hərbi təyyarəsinin satışı haqqında müqavilə imzalayıb.

Leyla Əliyevanın rəsmi saytı fəaliyyətə başlayıb

Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti, "Baku" jurnalının baş redaktoru, Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatının sədri Leyla Əliyevanın rəsmi saytı açılıb. Fondun qəzetimi-zə verilən məlumata görə, Azərbaycan, rus və ingilis dillərində təqdim olunan yeni saytda (www.leyla-aliyeva.az) Leyla Əliyevanın çoxşaxəli fəaliyyətinin bütün istiqamətləri ilə bağlı dolğun məlumatlar əldə etmək mümkündür.

Yüksək keyfiyyətlə, dizayn baxımından peşəkar səviyyədə hazırlanmış saytın "Fəaliyyət" bölməsində L. Əliyevanın Heydər Əliyev Fondunda, "Baku" jurnalında, İslam Konfransı Təşkilatı Gənclər Forumunda, Rusiya Azərbaycanlı Gənclər Təşkilatında və IDEA Bey-

nəlxalq Ətraf Mühit Kampaniyasındakı (International Dialogue for Environmental Action) fəaliyyəti öz əksini tapıb. Bölmələrin hər birində müvafiq rəsmi saytlara keçid yerləşdirilib. Saytda L.Əliyeva tərəfindən təsis olunmuş, Azərbaycanın dünyada təbliğ edilməsində xüsusi rolu olan "Baku" jurnalının fəaliyyəti ilə ətraflı tanış olmaq olar. L.Əliyevanın Azərbaycan həqiqətlərinin beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırılması istiqamətindəki əvəzsiz və yorulmaz fəaliyyəti, "Xocalıya ədalət" kampaniyası çərçivəsində gördüyü işlərə bağlı məlumatlar ayrıca bölmədə yer alıb.

Saytda L.Əliyevanın təşəbbüsü ilə fəaliyyətə başlayan, gəncləri bir araya gətirəcək onları ətraf mühitlə harmoniyada yaşamaq üçün

məlumatlandırmağa və həvəsləndirməyə xidmət edən IDEA Ətraf Mühit Kampaniyası ilə bağlı da geniş məlumatlar mövcuddur. Bundan başqa, sayta daxil olanlar Leyla xanım Əliyevanın səfərlərini interaktiv xəritə vasitəsilə izləyə, müxtəlif mətbuat orqanlarına verdiyi müsahibələrlə tanış ola biləcəklər.

Saytda L.Əliyevanın fotoları və videoları da yerləşdirilib. Bunun üçün ayrıca "Şəkillər" və "Video" bölməsi yaradılıb. Burada L. Əliyevanın iştirak etdiyi tədbirlər yüksək keyfiyyətlə və peşəkarlıqla əks olunub. "Bioqrafiya" bölməsində L.Əliyeva tərəfindən çəkilmiş şəkillər, "Yaradıcılıq" bölməsində şeirləri, rəsm əsərləri yer alıb.

S.MÜRƏTQIZI

Rasim Musabəyov: "Rusiya Azərbaycanın Avrasiya İqtisadi Birliyinə daxil olmasını istəyir"

Rusiya Azərbaycanın Avrasiya İqtisadi Birliyinə(AİB) daxil olmasını istəyir. Azərbaycanın isə öz növbəsində Qazaxıstan, Belarus, Rusiya ilə əlaqəli münasibətlərini inkişaf etdirəcək". Belə bir açıqlama ilə Milli Məclisin deputatı, politoloq Rasim Musabəyov çıxış edib. Onun fikrincə, əgər Azərbaycan AİB-ə qoşulmağa razılıq versə, onun arxasınca Ermənistan və Gürcüstan da bu birliyə daxil olmağa can atacaqlar:

"Lakin bu gün AİB qarşısında duran məsələ Ukraynanın bu birliyə cəlb olunmasıdır. Ukraynanın iştirakı bu birliyə əhəmiyyətli qatacaq. Belə ki, əgər Avrasiya İqtisadi Birliyi Ukraynasız qalarsa, bu birlik qeyri-müəyyən vəziyyətdə qalmaqda davam edəcək. Buna görə də, qeyd etmək istəyirəm ki, AİB üçün vacib olan Ukraynanın bu birliyə daxil olması məsələsidir". AİB-ə daxil olmaq Azərbaycan hansı iqtisadi dividendlər götürür bilməsinə toxunan millət vəkili deyib ki, məsələ ondadır ki, Avrasiya İqtisadi Birliyində təmsil olunan Belarus Rusiya ilə sıx kooperasiya əlaqələrinə malikdir: "Daha doğrusu, Belarusun səyində Rusiya ilə sıx əlaqədədir, bu iki dövlət bir-birini birliyinə tamamlayan məhsullar tədarük etməkdədirlər. Belarus Rusiyadan xam mal idxal edir, daha sonra isə onun əsas kütləsini hazır məhsul şəklində Rusiya tərəfinə ixrac edir".

Politoloq Rusiya ilə Qazaxıstan arasında da əməkdaşlığın demək olar ki, eyni yüksək səviyyədə olmasına diqqət çəkib: "Yeri gəlmişkən yüksək əməkdaşlıq səviyyəsi Rusiya və Ukrayna arasında da mövcuddur. Lakin Ukrayna hələ ki, bu ittifaqa qoşulmağı planlaşdırmır. Azərbaycan gəldikdə isə, o zaman 1996-cı ildə Boris Yeltsin Rusiya prezidenti olarkən Çeçenistanda müharibə bəhanəsi altında Azərbaycan tərəfinə nəqliyyat blokadası elan etdi, bu iki ölkə arasında bütün kooperasiya əlaqələri kəldi. Rusiya

ilə əlaqəli olan Azərbaycan müəssisələri müflisləşdi və ləğv olundu. Ona görə, hazırda Azərbaycan və Rusiya arasında kooperasiya səviyyəsi 1%-dən də azdır. Bu baxımdan, Azərbaycanın AİB-də iştirakı üçün stimül yoxdur. Azərbaycanın Rusiya bazarında satdığı məhsul meyvə və tərəvəzdır ki, bunun da satışı üçün kooperativləşməyə ehtiyac yoxdur". R.Musabəyov deyib ki, əgər Qazaxıstanın kommunikasiyası Rusiya ərazisində, Rusiyanın kommunikasiyası Belarus və Ukrayna ərazisindən keçirsə, Azərbaycanın kommunikasiyası, xüsusilə də onun enerji tərkibi, 1996-cı ildə B.Yeltsin vaxtından qəbul etdiyi qərarlar ucubandan Gürcüstan vasitəsilə Türkiyəyə çəkildi. Ona görə, Azərbaycanın onun ən əsas kommunikasiya tərəfdaşları olan Gürcüstan və Türkiyənin kənarında qalacağı ittifaqa daxil olacağıni təsəvvür etmək absurdur. AİB-ə qoşulmanın Azərbaycana hansı siyasi qazanc gətirə bilməsinə də münasibət bildiren R.Musabəyov deyib ki, bu məsələ ilə bağlı heç bir ölkə başqa bir hansısa siyasi dividendlər təklif etməyəcək: "Çünki Azərbaycan ölkənin ittifaqa qəbul olunması üçün AİB-nin qarşısını deyən kimi, Ermənistan da dərhal bu ittifaqa daxil olmaq imkanı əldə edəcək. Qarabağ münaqişəsi də daxil olmaqla Sovet İttifaqı dövründə həllini tapmayan, daha sonra MDB-də davam edən problemlər AİB-də də olacaq".

PƏRVANƏ

Azərbaycanın diaspor təşkilatları prezidentin diasporun inkişafı ilə bağlı sərəncamını yüksək qiymətləndirir

Prezident İlham Əliyevin 6 iyul 2012-ci il tarixli sərəncamı ilə "Azərbaycanın diaspor təşkilatlarının fəaliyyətinin gücləndirilməsi üçün" ölkənin 2012-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə 3,0 (üç) milyon manat vəsait ayrılıb. Bu barədə komitənin mətbuat xidmətindən qəzetimizə məlumat verilib.

Sərəncamda Azərbaycan Respublikasının öz dövlət müstəqilliyini bərpə etməsindən sonra xaricdəki soydaşlarımızın təşkilatlanması, Azərbaycan icmalarının fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi və onların digər diaspor təşkilatları ilə əməkdaş-

lığının dərinləşdirilməsi sahəsində mühüm addımlar atıldığı qeyd olunub. Azərbaycan diaspor təşkilatlarından Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinə daxil olmuş çoxsaylı məktub və müraciətlərində ölkə başçısının sözügedən sərəncamı diaspor quruculuğu işinə dövlətin verdiyi önəmün daha bir təzahürü kimi qiymətləndirilir. Azərbaycan diaspor təşkilatları Prezident İlham Əliyevin bu diqqət və qayğısını yüksək dəyərləndirir və xalqımızın tarixi, müasir həyatı, ölkəmizdə gedən inkişaf prosesləri ilə bağlı məlumatların yayılması, Azərbaycan həqiqətlərinin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması istiqamətində fəaliyyətlərini daha da gücləndirəcəklərini bəyan edirlər.

Məktublarda həmçinin vurğulan ki, prezidentin diaspor təşkilatlarına dərin etimadının ifadəsi olan bu sərəncam milli-mədəni irsimizin beynəlxalq miqyasda daha effektiv şəkildə təbliğ olunması, soydaşlarımızın hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi işinin təkmilləşdirilməsi, ictimai-siyasi fəallıq səviyyəsinin yüksəldilməsi, xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlı gənclərin və ziyalıların bu prosesə daha fəal şəkildə cəlb olunması və Azərbaycan həqiqətlərinin dünyaya ictimaiyyətinə çatdırılmasında müasir informasiya texnologiyalarının tətbiqi təcrübəsinin genişləndirilməsinə əlavə stimül yaradacaq.

Azərbaycan diaspor təşkilatları bəyan edir ki, müxtəlif konf-

rans, seminar və sərgilərinin keçirilməsi, eyni zamanda xarici ölkələrin parlament və hökumət nümayəndələri, ictimai xadimləri, jurnalistlərinin Azərbaycan səfərlərini və Azərbaycan Respublikasından elm adamları, ictimai və mədəniyyət xadimləri, habelə jurnalistlərin xarici ölkələrdəki tədbirlərdə iştirakının təşkil istiqamətində fəaliyyətini daha da gücləndirəcəklər.

S.MÜRƏTQIZI

Əməkdar jurnalist İradə Vəkilovanın 80 illik yubileyi keçirilib

Otən gün Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində Azərbaycan Jurnalist Qadınlar Assosiasiyasının (AJQA) təşkilatlığı ilə əməkdar jurnalist, publisist, sənarist, müstəqil respublikamızın ilk müstəqil informasiya agentiyası "Assa-İrada"-nın ilk qadın qurucusu İradə Vəkilovanın anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunan yubiley mərasimi keçirilib.

Tədbiri giriş sözü ilə açan AJQA-nın prezidenti Sevil Yusifova İradə Vəkilovanın Azərbaycan milli mətbuatının inkişafındakı xidmətlərindən danışıb. Tədbirin əhəmiyyətini vurğulayan qurum sədri deyib ki, İradə Vəkilova bütün mənalı ömrünü Azərbaycan mətbuatının inkişafına, cəmiyyətin obyektiv informasiya tələbatının ödənilməsinə, peşəkar jurnalist kadrlarının hazırlanmasına həsr edib: "Milli mətbuatımızın tarixində ilk informasiya agentliyinin qurucusu olub, bununla da mətbuat tarixində öz imzasını təsdiq edib. "Assa-İrada" informasiya agentliyinin rəhbərlik etdiyi dövrdə peşəkar kollektiv formalaşdırıb, qurucusu olduğu agentliyi dövrünün, zamanın ay-

nasına çevirə bilib, həmin dövrdə beynəlxalq aləmdə Azərbaycanı gəlməli qəbul edən Azərbaycanlı Qadınlar Assosiasiyasının (AJQA) təşkilatlığı ilə əməkdar jurnalist, publisist, sənarist, müstəqil respublikamızın ilk müstəqil informasiya agentiyası "Assa-İrada"-nın ilk qadın qurucusu İradə Vəkilovanın anadan olmasının 80 illiyinə həsr olunan yubiley mərasimi keçirilib.

yaradıcılıq yolundan söz açıb. F. Abbas çətin tarixi-siyasi proselərlə rəhbərliyi etdiyi bir vaxtda yaranan agentliyin tarixində danışıb: "İradə xanım 1988-ci ildə yaxından tanış olmuşuq. Onu yaxından tanıyanda peşəsinə bağlılığı mənə heyran etmişdi. Sonralar 1990-cı illərin əvvəllərində İradə xanım işlədiyi "Vışka" qəzetində təqəddirə göndərirdilər. İradə xanım onda çox sarsılmışdı. Deyirdi ki, ömrümü verdiyim bir qəzetdən mənə necə çıxara bilərlər? Az sonra biz birlikdə agentlik yaratmağa qərar verdik. Bizə buna nə maliyyə, nə də maddi həvəs cəlb etmirdi. Biz sadəcə olaraq Azərbaycan həqiqətlərini dünyaya olduq kimi çatdırmaq istəyirdik. Bu, sadəcə vətənpərvərlikdən doğan fədakarlıq idi. Həmin vaxt agentliyi yaratmaq üçün nə maddi bazamız, nə də adicio yerimiz var idi. Lakin bizə dəstək verən dostlarla birgə bütün çətinliklərin öhdəsindən gələrək "Assa-İrada"ni yaratdıq. Agentliyin fəaliyyət göstərdiyi ilk illərdə maddi və mənəvi çətinliklərdən bəhs edən F. Abbas həmin vaxt İradə Vəkilovanın ağır xəstə olmasına baxmayan-

raq işinin öhdəsindən gəlməyə cəhdini vurğulayıb. Qarabağ müharibəsinin ilk illərində dünyanın əksər informasiya agentliklərinin, qəzetlərinin, dövrü nəşrlərinin "Assa-İrada"ya istinadən Azərbaycan həqiqətlərini yaydığı deyən F. Abbas İ. Vəkilovanın həm də həmin illər müasir dövrün tələblərinə cavab verən jurnalist kadrların hazırlanmasında xüsusi əməyi olduğunu qeyd edib. F. Abbas çıxışında İradə Vəkilovanın səmərəli və gərgin fəaliyyətinin mətbuat tariximizdə qalacağına və jurnalist həmkarlarının yubilyarını xatirəsinə hər zaman əziz tutacaqlarına inandığını deyib.

Yazıçı-publisist Esmira Fuad çıxışında İ. Vəkilovanın həyat və yaradıcılıq yolundan ətraflı danışıb. "İki sahil" qəzetinin baş redaktoru Vüqar Rəhimzadə İ. Vəkilovanın mətbuat tariximizdə özünəməxsus rolundan, gördüyü əhəmiyyətli işlərdən söz açıb.

Tədbirdə yubilyarın həmkarları, qohumları çıxış edərək İ. Vəkilova ilə bağlı xatirələrini bölüşüblər.

S.MÜRƏTQIZI

ATƏT qarşından gələn prezident seçkiləri ilə bağlı Azərbaycandan dəvət gözləyir

"Azərbaycan ATƏT ailəsinin fəal üzvlərindən biridir". Bunu ATƏT-in baş katibi Lamberto Zannier bildirdi. L.Zannier qeyd edib ki, bir üzv dövlət kimi Azərbaycanın ATƏT-in dəyərlərini üstün tutması müsbət qiymətləndirir.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan qurumun Bakı ofisi ilə çox müsbət əlaqələr qurub. "Azərbaycanın ATƏT-dəki nümayəndə heyəti də çox fəaldır və bütün məsələlərin həllində lazımı qaydada iştirak edir. Biz 2013-cü ildə Azər-

baycanda keçiriləcək prezident seçkiləri ilə bağlı dəvətnamə gözləyirik. Güman edirik ki, biz də bu seçkilərdə iştirak edib öz tövsiyələrimizi verəcəyik"-deyə, ATƏT baş katibi sözlərinə əlavə edib.

KAMİL

Azay Quliyev: "Münaqişələrin həllinə ATƏT öz töhfəsini verməlidir"

Bu gün ATƏT-in effektivliyinin artırılması qurumun hal-hazırkı gündəliyində olan ən vacib prioritetlərdəndir. Bunu millət vəkili Azay Quliyev ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) Monakoda keçirilən növbəti yay sessiyasında ATƏT regionunda təhlükəsizliyin gücləndirilməsinə dair qətnamənin müzakirəsində çıxışı zamanı deyib. A.Quliyev bildirdi ki, ATƏT-in başlıca missiyası bu təşkilat ərazisində onun sahib olduğu norma və prinsiplərin riayət olunmasının məcburiyyətini, ikili standart və coğrafi üstünlüklər olmadan, hərtərəfli təhlükəsizliyi qorumaqdır: "Bu bir həqiqətdir ki, ATƏT öz norma və prinsiplərinin həyata keçirilməsində heç də həmişə effektiv fəaliyyət göstərə bilmir, xüsusilə onun ərazisində onilliklər sürən münaqişələrin həlli kimi məsələlərdə indi də kimi ciddi uğur qazana bilməyib. Buna görə də biz parlament üzvləri olaraq, ATƏT-in sahib olduğu mexanizmlərə, xüsusilə onun qərarlarının və qətnamələrinin icra olunma vəziyyətinə nəzər salmalıyıq, həmçinin, baxmalıyıq ki, biz harada əlavə şey göstərə bilərik və əsl sülhə və təhlükəsizliyə necə

naıl ola bilərik".

Millət vəkili sonra qeyd edib ki, təhlükəsizliyi artırmağın digər əhəmiyyətli cəhəti ATƏT-ə BMT arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin yüksəldilməsidir, çünki hər iki təşkilat eyni dəyərləri və ümumi fəaliyyət sahələrini bölüşdürür: "Bu zərurəti nəzərə alaraq, mən cənab Bilorusla tam razıyam ki, ATƏT-in strateji əməkdaşlığı ilə digər beynəlxalq təhlükəsizlik təş-

Aydın Mirzəzadə: "Sabiqlər" in hansısa şəkildə təşkilatlanması heç bir uğur vəd edə bilməz"

"İş burasıdadır ki, onlar həqiqiyyətə, vəzifəyə gələndə qədr cəmiyyətdə nüfuz sahibinə deyild və onları nüfuzlu edən elə indiki iqtidar oldu". Bunu mətbuatçı açıqlamasında Yeni Azərbaycan Partiyasından (YAP) olan millət vəkili, politoloq Aydın Mirzəzadə qarşından gələn 2013-cü il prezident seçkiləri ilə bağlı vaxtilə bu hakimiyyətdə təmsil olunmuş, lakin sonradan bu iqtidardan qopmuş, uzaqlaşdırılmış, yaxud, hazırda həbs həyatı yaşayan bir qrup "sabiq" in — Əli İnanov, Fəhəd Əliyev, Hüseyn Abdullayev, Rza İbadov və digərlərinin özlərini, eləcə də tərəfdarlarının eks-spiker Rəşad Quliyev ətrafında toparlanması və bunun seçkilərdə hakimiyyətə

ciddi təhlükə yarada bilməsi barədə səslənən fikirlərə münasibətini bildirərək dilə gətirib. Millət vəkili deyir: "Mənim fikrimə görə, həmin şəxslərin hər hansı bir uğur yarada, uğur vəd edə, hər hansı bir nəticə verə bilməz. Bu gün Azərbaycan özünün gənc, enerjili, dövlətini sevmən, öz fəaliyyəti ilə Azərbaycanı səhərdən gətirən çox sayda fəalları ilə xarakterizə olunur və həmin fəallar ölməz Heydər Əliyev ideyaları, Prezident İlham Əliyevin siyasi fəaliyyətinə dəstək vermək hissi ilə yaşayırlar. Yəni, kimlərsə "bəlkə də qaytarırlar" psixologiyası ilə yaşaması sadəcə, nostalji hisslərəndir başqa bir şey deyil"-deyə, millət vəkili daha sonra qeyd edib.

KAMİL

Elmar Məmmədov İtaliya nümayəndə heyətini qəbul edib

Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov İtaliyanın xarici işlər nazirinin müavini xanım Marta Dassun və iqtisadi inkişaf nazirinin müavini Klavdiya De Vinsenti ilə görüşüb. XİN-nin mətbuat xidmətindən "525"ə verilən məlumata görə, görüşdə Azərbaycan ilə İtaliya arasında münasibətlərin müxtəlif

istiqamətləri, Cənubi Qafqaz və Yaxın Şərqi regionlarında cərəyan edən proseslər, eləcə də regional enerji layihələri müzakirə olunub.

E.Məmmədov Azərbaycan ilə Türkiyə arasında imzalanmış Trans-Anadolu Qaz Kəməri (TANAP) layihəsi üzrə sazişin Avropanın enerji təhlükəsizliyi-

nin təmin edilməsində əhəmiyyətli addım olduğunu vurğulayıb.

Tərəflər, həmçinin ölkələrimiz arasında iqtisadi münasibətlərin inkişafı və əməkdaşlığın genişləndirilməsi məqsədilə biznes forumlarını və qarşılıqlı səfərlərin sayının artırılmasını vacibliyini qeyd ediblər.

S.MÜRƏTQIZI

Ziyafət Əsgərov: "Parlamentdə diffamasiya ilə bağlı qanunun tərəfdarları və əleyhdarları var"

"Diffamasiya haqqında" qanunun Avropa Şurasına üzv ölkələrin əksəriyyətində hələ qəbul olunmayıb". Bunu Milli Məclis (MM) sədrinin birinci müavini Ziyafət Əsgərov dilə gətirib. Birinci vitse-spiker bu baxımdan qeyd edib ki, sözügedən

qanun layihəsinin hazırlanaraq Azərbaycan parlamentinin müzakirələrinə çıxarılması və qəbul olunması yönündə də birmənalı olmayan mövqelər mövcuddur. "Parlamentdə bu qanunun qəbulunun tərəfdarları və əleyhdarları var. Çünki Avropa Şurasına üzv

ölkələrin əksəriyyəti bu qanunu qəbul etməyib. Bir çox Avropa ölkəsi sənədi qəbul etməsə, o zaman Azərbaycan onların təcrübəsindən yararlanıb"-deyə, Z.Əsgərov sonda sözlərinə əlavə edib.

KAMİL

İsveç parlamenti Dostluq Qrupu rəhbərinin oktyabrda Azərbaycana səfəri gözlənilir

Milli Məclis sədrinin müavini, Azərbaycan ATƏT Parlament Assambleyasında (ATƏT PA) nümayəndə heyətinin rəhbəri Bahar Muradova sözügedən qurumun Monakoda baş tutmuş "ATƏT — dəyişən region" mövzusunda sessiyasında iştirakı çərçivəsində bir sıra görüşlər keçirib. B.Muradovanın İtaliya nümayəndə heyətinin rəhbəri, ATƏT-in PA-nın yeni seçilmiş prezidenti Rikardo Miliori ilə görüşündə İtaliya — Azərbaycan parlamentlərarası münasibətləri, bu qurumda birgə fəaliyyətin istiqamətləri, eləcə də Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. Milli Məclis sədrinin müavini-

nin İsveçrə nümayəndə heyətinin rəhbəri, İsveçrə-Azərbaycan parlamentlərarası Dostluq Qrupu rəhbəri Kristin Egerzeq-Obristlə görüşündə isə iki ölkənin parlamentləri arasında getdikcə intensivləşən əlaqələr və dostluq qruplarının qarşılıqlı səfərləri ilə bağlı müzakirələr aparılıb. Eyni zamanda, xanım K.Egerzeq-Obristin özünün cari ilin oktyabrında Bakıya səfərinin təşkil olunması ilə bağlı fikir mübadiləsi aparılıb. B.Muradovanın Almaniyaya nümayəndə heyətinin üzvü xanım Viola von Kramon-Taubadel ilə görüşündə Dağlıq Qarabağ münaqişəsi əsas müzakirə mövzusu olub. Görüşdə tərəflərin mövqeləri,

onların beynəlxalq sənədlərdə əksini tapması, eləcə də ATƏT PA çərçivəsində keçirilən müzakirələr və ayrı-ayrı ölkələrin vasitəçilik prosesinə dəstəyinin vacibliyini vurğuladı. Münaqişə tərəflərinin müxtəlif səviyyəli nümayəndələrinin iştirakı ilə keçiriləcək tədbirlərin əhəmiyyəti qeyd olunub. Belə təşəbbüslər Almaniyaya hökuməti tərəfindən də irəli sürüldüyü və hər iki tərəfin iradəsi olduğu təqdirdə bundan sonra da təşkil edilə biləcəyi bildirilib. Kramon-Taubadel bu prosesdə şəxsinin özünü fəal şəkildə iştirak etməyə hazır olduğunu da bildirdi.

KAMİL

Lamberto Zannier: "Qərarı sonda yalnız münaqişə tərəfləri verir"

"BİZİM EDƏ BİLƏCƏYİMİZ İSƏ DIALOQ ÜÇÜN MƏKAN TƏYİN EDİB, DANIŞIQLAR YOLU İLƏ MƏSƏLƏNİN HƏLLİNİ TAPMAĞA KÖMƏK GÖSTƏRMƏKDIR"

(Əvvəl 1-ci səh.)

— Hər münaqişə fərqlidir və özünəməxsus cavab tələb edir. Heç kəs münaqişələri həll etmək modelinə sahib deyil və heç kəs tərəflər üçün münaqişənin həll yolunu təyin edə bilməz. Bizim edəcəyimiz şey dialoq üçün məkən təyin etmək və danışıqlar yolu ilə məsələnin həllini tapmağa kömək etməkdir, lakin qərarı sonda yalnız tərəflər verir. ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri və ATƏT-in hazırkı sədrinin xüsusi nümayəndəsi, səfir Kaspşik məhz bunu təklif edib və mən regionun xalqlarını daimi sülh və sabitliyi təmin etməsi istiqamətində onların edilən cəhdlərini tam dəstəkləyirəm. Lakin mən əminliklə deyə bilərəm ki, istənilən münaqişənin həllində əsas diqqət insanları nəzakətli və diqqətli yanaşma ilə onların özərlərinin və övladlarının həyatı üçün təhlükənin olmamasını təmin edəcək praktik həllərin tapılmasına yönəlməlidir. Bunun üçün atəşkes rejimi gücləndirilməli, snayperlər təmas xəttində kənarlaşdırılmalı və prezidentlər tərəfindən razılaşdırılmış hadisələri araşdırma mexanizmi icra edilməlidir. Bu tədbirlər status-kvonu möhkəmləndirməsi üçün yox, regionda müəyyən dərəcədə sabitliyi təmin etmək və siyasi danışıqlar

görüşündə ifadə olunub. Əsas məsələ tərəflərin razılaşdığı prinsiplərin həllini tapmaqdır. Üçüncü tərəf hər hansı bir həll yolu müəyyən etməməlidir və edə də bilməz.

— Ermənistan Azərbaycan qoşunlarının təmas xəttində demək olar ki, hər gün atəşkes rejimi pozulur və insan itkisi olur. Amma ATƏT tərəfindən keçirilən monitorinqlərdə bu pozuntular qeydə alınır. Bunu nə ilə izah edərdiniz? Ola bilməz ki, monitorinqlər xəbərdarlıq edilmədən aparılırsa?

— Təmas xəttində və sərhəddə itkilərin olması mənim üçün narahat edici və acınacaqlı haldır. Bu fəlakətli itki vəziyyətin nə dərəcədə təhlükəli və sonununu necə olacağını məlum olmasın göstərir. ATƏT-in hazırkı sədrinin xüsusi nümayəndəsi, səfir Kaspşik hər ay orta hesabla iki dəfə Ermənistan-Azərbaycan sərhədində və təmas xəttində monitorinq təlimləri keçirir. Bu təlimlər hər iki tərəfin dostoyu ilə həyata keçirilir. Monitorinqin formatını və ya təziliyi dəyişmək üçün hər iki tərəf bununla bağlı razılığa gəlməlidir və hələlik belə bir razılıq yoxdur. Həmçinin, Minsk qrupu həmsədrləri tərəfindən prezidentlərin razılaşdığı kimi araşdırma mexanizminin modallığı ilə

bağlı təklif var, lakin tərəflərin onun detalları ilə bağlı razılığa gəlmələri lazımdır.

— ATƏT tərəfləri arasında etimad tədbirlərinin qurulmasını vacib bilir. Bu etimad tədbirlərinin qurulması üçün ilk növbədə tərəflər nə etməlidirlər?

— ATƏT-in üzünə düşən vəzifə məhz dialoq üçün platforma təklif etməkdir, həmçinin dövlətlər, ictimaiyyət və xalqlar arasında körpü salmaqdan ibarətdir. Xalqlar arasında əlaqələrin qurulması Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri tərəfindən yanvar ayında Soçidə baş tutmuş görüşdə götürülmüş öhdəliklərdən biridir və biz inanırıq ki, bu amil etimad mühitinin qurulmasına və münaqişənin həllinə dəyərli töhfə verə bilər. İki ölkənin ziyalıları, elmi və sosial icması arasında dialoqun qurulması etimad tədbiri deyildir. Erməni və azərbaycanlı jurnalistlər arasında birgə seminarlar təşkil etməklə mediada olan mənfi ab-havayı aradan qaldırmaq məqsədi daşıyan, ATƏT-in hazırda hazırladığı pilot layihəsi tərəfləri yaxınlaşdırmaq yönündə atılan kiçik addımların bir nümunəsi kimi göstərilə bilər. Lakin yenə də tərəflərin razılığına və sadıqlığına ehtiyac var.

PƏRVANƏ

Sahibə Qafarova: "Azərbaycanla Rusiya arasında münasibətlər strateji müttəfiqliyə və tərəfdaşlığa dayanır"

"Bu gün Azərbaycanla Rusiya arasında mövcud olan münasibətlər strateji müttəfiqlik münasibətlərinə söykənir. Bu münasibətlər, ikitərəfli əlaqələr özü də anbaan sürətlə irəliləyərək yüksələn xətt üzrə inkişaf edir və etməkdədir". Bunu mətbuata açıqlamasında hakim partiyadan olan millət vəkili, Milli Məclisin (MM) Azərbaycan-Rusiya parlamentlərarası əlaqələr üzrə İşçi Qrupunun üzvü, Bakı Slavyan Universitetinin prorektoru Sahibə Qafarova dilə gətirib. Millət vəkili deyir, hər iki ölkə rəsmiləri və siyasətlərinin özlərinin də dəfələrlə vurğuladığı kimi, ötən əsrin 90-cı illərin əvvəllərində iki qonşu dövlət arasında bəlli səbəblərdən münasibətlərin bir xeyli gərgin olmasına baxmayaraq, sonradan bu münasibətlər yoluna qoyuldu və indiki inkişaf səviyyəsinə, mərhələsinə qaldırıldı: "Təbii ki, bunlar da səbəbsiz deyil. Məhz morxun dövlət başçısı Heydər Əliyevin gərgin əməyi, titanik fəaliyyəti, balanslı xarici siyasət kursu notisində böyük şimal qonşumuz Rusiyayla ötən əsrin 90-cı illərin əvvəllərində yaranan gərgin münasibətlərə son qoyuldu və Prezident Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin də bu günlərdə çıxışı zamanı böyən etdiyi kimi, ümummilli liderin Azərbaycan xalqının təkililə tələbi ilə ikinci dəfə hakimiyyətə gəlişindən sonra qısa zaman kəsiyində bu münasibətlərdə qarşılıqlı anlaşmaya və dostluğa əsaslanan bir

mərhələnin başlanğıcı qoyuldu. Çox sevindirici və əlamətdar haldır ki, Heydər Əliyev kursunun layiqli davamçısı indiki ölkə Prezidenti İlham Əliyevin və Rusiya Federasiyasının köhnə-təzə prezidenti Vladimir Putinin fəaliyyəti, qarşılıqlı səfərləri, görüşləri və müzakirələri sayəsində də hazırda, daha doğrusu, son 7-8 il ərzində iki qonşu dövlət arasında münasibətlər strateji əməkdaşlıq və tərəfdaşlıq səviyyəsinə yüksəldi. Hesab edirəm ki, iki qonşu dövlət və xalq arasında da münasibətlərin məhz bu səviyyədə olması yalnız və

yalnız onların maraqlarına xidmət edən başlıca faktordur. Bu münasibətlər hər iki dövlətin və xalqın maraqlarına tam cavab verir ki, bundan da ancaq sevinmək olar". Millət vəkili həmçinin deyir ki, Azərbaycanla Rusiya arasında olan münasibətlər bundan sonra da davam etdirilməsi və növbəti, yeni inkişaf mərhələsinə qaldırılması lazımdır: "Elə hesab edirəm ki, Rusiya Federasiyası Dövlət Dumasının sədri Sergey Narişkinin Azərbaycanla məlum rəsmi səfəri, bu səfər çərçivəsində reallaşdırılan yüksək səviyyəli görüş və müzakirələr də iki qonşu və dost ölkə arasında münasibətlərin inkişafına öz müsbət töhfəsini vermiş ola bilər. Bu yerdə həmçinin qeyd etmək yerinə düşər ki, bu gün Azərbaycan Milli Məclisi ilə Rusiya Dövlət Duması arasında da çox sıx və işgüzar münasibətlər mövcuddur. Bu baxımdan düşünürəm ki, bu səfər və onun sonucunu hər iki ölkənin parlamentinin və parlamentarilərinin də qarşılıqlı, birgə fəaliyyətində müsbət qarşılıqlı ilə özünü büruzə verəcək. Yeri gəlmişkən, qeyd edim ki, cənab Narişkin Azərbaycanla səfəri çərçivəsində bizim universitetdə Bakı Slavyan Universitetində də olub. Özü də bu, onun bizim universitetə ikinci gəlişidir. Eyni zamanda bildirim ki, Narişkin universitetimizin "fəxri doktoru" adı verilib. Hesab edirəm ki, bunun özü də önəmli bir məqamdır".

KAMİL

Hikmət Cavadov Ukrayna Azərbaycanlılar Konqresinin sədri seçilib

Kiyevdə Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin (UAK) hesabat-seçki konfransı keçirilib. UAK-dan "525" verilən məlumata görə, tədbirə konqresin üzvləri ilə yanaşı, Ukraynada Azərbaycan diasporunun inkişafı ilə fəal məşğul olan 10-dan çox ictimai təşkilatın nümayəndələri qatılıblar. Konfrans giriş sözü ilə Azərbaycanın Ukraynadakı səfiri Eynulla Mədətli açaraq, Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin rəhbərliyini və əməkdaşlarını, həmçinin forum iştirakçılarını 10 illik yubiley münasibəti ilə təbrik edib.

Konfransın rəyəsət heyəti, hesablama komissiyasının sədri və üzvləri seçildikdən sonra forum nümayəndələrinin çıxışları dinlənilib.

UAK-ın sədri vəzifəsinə irəliləyən 4 namizəd arasında debatlar aparılıb.

Açıq səsvermə nəticəsində UAK-ın sədri "Demokratiyanın nəbzi" Beynəlxalq İctimai Təşkilatın prezidenti, hüquq elmləri namizədi Hikmət Cavadov seçilib. Mərasimdə çıxış edənlər Hikmət Cavadovun sədr seçilməsinə mənfi addım kimi dəyərləndiriblər: "Belə ki, onun rəhbərlik etdiyi beynəlxalq təşkilat Ukrayna və Azərbaycan ictimaiyyəti arasında açıq dialoqun aparılmasına kömək edir, Azərbaycan diasporunun işi ilə fəal məşğul olur".

Konqresin keçmiş sədri İlqar Abbasov Hikmət Cavadovu təbrik edərək ona yeni işində səmərəli fəaliyyət arzulayıb. Konfrans Azərbaycanın Dövlət himninin səslənməsi ilə yekunlaşıb.

S.MÜRƏTQIZI

Bakıətrafı qəsəbələrdə sosial proqramların icrasının monitorinqi aparılıb

Beynəlxalq Münasibətlərin Araşdırılması Mərkəzi (BMAM) Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Şurasının maliyyə dəstəyi ilə Nizami və Sabuncu rayonlarında regionların sosial-iqtisadi inkişafına həsr olunmuş tədbir keçirib. "Bakıətrafı qəsəbələrdə sosial proqramların icrasının monitorinqi və təbliği" layihəsi çərçivəsində Nizami rayon icra hakimiyyətində keçirilən tədbirdə Nizami və Sabuncu rayon icra hakimiyyətlərinin rəhbərləri, rayon ictimaiyyəti, yerli orqanların rəhbərləri, bələdiyyə sədriləri, vətəndaş cəmiyyətinin təmsilçiləri, media nümayəndələri iştirak edib.

Tədbiri Nizami rayon icra hakimiyyətinin başçısı Tahir Budaqov açaraq, rayonda görülən işlərlə bağlı məlumat verib. İcra hakimiyyətinin başçısı bildirib ki, Nizami rayonunda regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində əsaslı işlər görülüb və bu işlər davam etməkdədir.

BMAM-ın sədri və layihənin rəhbəri Ruzif Qonaqov tədbir iştirakçılarına layihə haqqında məlumat verib. O, bildirib ki, ölkədə regionların sosial-iqtisadi inkişafı kompleks şəkildə həyata keçirilir: "Xüsusilə 2003-cü il

dən sonra bu proses sürətlənib. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı cənab prezidentin imzaladığı bütün bə fərman və sərəncamlarda əsas məqsəd ölkə əhalisinin, o cümlədən Bakı əhalisinin, Bakıətrafı qəsəbə sakinlərinin sosial-iqtisadi problemlərinin həll edilməsi, işsizliyin aradan qaldırılması, qəsəbələrin inkişaf planı, müxtəlif infrastrukturların yaxşılaşdırılması olub. Bu fərman və sərəncamlardan irəliləyən müvafiq işlər yerinə yetirilsə də, nəzərdə tutulan inkişaf göstəricisini əldə etmək və daha inkişaf etdirmək üçün cənab prezidentin ölkənin paytaxtı və onun ətraf qəsəbələrində müasir infrastruktur layihələrinin gerçəkləşdirilməsini vacib sayaraq, 4 may 2011-ci il tarixdə 1490 nömrəli sərəncamla "2011-2013-cü illərdə Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin sosial-iqtisadi inkişafına dair Dövlət Proqramı" və bu proqram çərçivəsində həyata keçiriləcək tədbirlər planını təsdiqləyib. Bu proqramın qəbulunda da əsas məqsəd sosial problemlərin həlli, yoxsulluğun azaldılması, infrastrukturun yaxşılaşdırılması və müasir dünya standartlarına uyğunlaşdırılmasıdır. Bizim də məqsədimiz bu proqramların təbliğinin aparılması və ölkədəki sürətli in-

kişafın əhaliyə çatdırılmasıdır. Artıq layihədə nəzərdə tutulduğu kimi təşkilat rəhbərliyi bu proqramın piarına başlayıb. "Facebook" sosial şəbəkəsində inkişaf Qrupu adlı bir qrup yaradılıb. Görülən işlər burada şəbəkə istifadəçilərinin diqqətinə çatdırılır və bundan sonra da qatılacaqdır".

Sabuncu rayon icra hakimiyyəti başçısının 1-ci müavini Qəzənfər Həsənov Sabuncu rayonunda proqram çərçivəsində görülən işlərlə bağlı məlumat verib. O, bildirib ki, Sabuncu rayonunda da Dövlət Proqramının icrasına ciddi və məsuliyyətlə yanaşılır. İndiyə qədər bütün işlər təsdiqlənmiş tədbirlər planına uyğun həyata keçirilib və bundan sonra qrafikin vaxtında yerinə yetirilməsinə çalışılacaq.

Daha sonra layihə çərçivəsində layihənin məqsədlərinə uyğun olaraq, görülən işlərin monitorinqi ilə bağlı Monitorinq Qrupunun üzvü, layihənin eksperti Nailə İsmayilova məruzə edib. O, monitorinq zamanı tədbirlər planının qrafikinə əməl edilib-edilməməsinin araşdırıldığını deyib: "Bunun üçün biz Nizami və Sabuncu rayonlarında görülən və görülməli işlərlə tanış olmuşuq və görülən işlərlə tədbirlər planının uzlaşması-uzlaşmamasını araşdırmışıq. Monitorinq zamanı

aydın olub ki, bütün işlər əsasən qrafikə uyğun yerinə yetirilib. Bu dövr ərzində hər iki rayonda bir sıra ciddi işlər görülüb və bütün bunlar Dövlət Proqramına və təsdiq olunmuş tədbirlər planına uyğun, vaxtında yerinə yetirilib. Bu da Fərmanın icrasına məsuliyyətlə yanaşıldığını göstərir".

Tədbirdə daha sonra ictimaiyyət nümayəndələri və ayrı-ayrı müəssisə və idarələrin rəhbərləri çıxış ediblər. Nizami rayonu 61 sayılı orta məktəbin direktoru Zəfər Şixəliyeva, 223 sayılı məktəbin direktoru Almaz Əsgərova, 6 sayılı Təcili Tibbi Yardım Stansiyasının baş hakimi Vəsilə Abışova, Nizami rayonu 110 saylı Uşaq Bəqasının müdiri Nuran Şərifova, Sabuncu rayon 271 sayılı məktəbin direktoru və digər şəxslər məsul olduqları sahələr üzrə görülən işlərlə bağlı tədbir iştirakçılarına məlumat veriblər. Natiqlər bildirdilər ki, hər iki rayonun ictimaiyyəti Dövlət Proqramının yerinə yetirilməsindən razıdır, işin keyfiyyətini və sürətlə aparılmasını təqdir edirlər.

Daha sonra məruzə və çıxışları ətrafında digər tədbir iştirakçıların fikirləri dinlənilərək, münasibətləri öyrənilib.

Aqil LƏTİFÖV

Yaddaşımın küncündən...

Çəkməçi akademiki nə cür "sağaltdı"...

Şakir YAQUBOV

İnsanın ömrü boyu iki dəfə — birinci dəfə həqiqətən uşağın, ikinci dəfə isə ömrün müdriklik çağında uşağ olduğunu eşitməmişdik, o, görmüşük də. Birini də mən danışıram.

...1998-ci ilin avqust ayı idi. Onda mən "Panorama" qəzetində işləyirdim. Təzəcə kənddən "kəbabsiz gəlmiş" bir qohum üçün iş axtarırdım. İxtisası hüquqşünaslığa yaxın olduğu üçün böyük müəllim, rəhmətlik Rəfail Nəgəyev məsləhət gördü ki, ədliyyə nazirinin müavini işləyən dəyərli ziyalı, məşhur Rəfibəyli-nin nəslindən olan Akif Rəfiyevə müraciət edək.

Gözüm bu təklifdən su içməyə (Akif müəllimlə mən də tanış idim, dost kimi yox, adicə qəzetçilik səbəbsizə özümlə zəng vura bilirdim, Rəfail müəllimlə isə, yalançının sözü olmasın, əlli ildə ki, onunla ərkanına münasibəti vardı), könülsüz razılığa və qərara gəldik ki, axtarmatərəfi, saat 6 rədlərində nazirliyin öndü — indiki Bül-bül prospektində görüşək.

O tərəflərə gedən və mənim də iş yerimə nisbətən yaxın olan marşrutda işləyən avtobusla metronun "Elmlər Akademiyası" stansiyasının tənindən yola düşdüm; 24 sən-işinlik avtobusun salonunda sağa-sola boylanıb boş yer axtarırdam — sürücünün yanında köndələn qoyulmuş üçnəfərlik oturacağa birtəhər özümlə sala baldım.

Daha iki dayanacaqdan sonra avtobusda nəfəs almağa dəvət də qalmamışdı. Buna baxmayaraq, Səlikanov küçəsində, sovet illərində çox məşhur olan "Olimp" mağazasının qarşısındakı dayanacaqda da 4-5 nəfər, o cümlədən 2-3 nəfər qabaq qapıdan avtobusa qalxdı (Yeri gəlmişkən, 1994-cü ilin ilk günlərində mən İstanbul Acıbadəm məhəlləsində azərbaycanlı diplomatların kirayə yaşadığı evdə qarşılıyan dostum-qardaşım, ünlü yazar Tofiq Abdin Bakı ilə İstanbulun fərqlinin nədən ibarət olduğunu soruşdu və cavab gözləmədən dedi: "Bakıda avtobusa arxadan minib qabaqdan düşürsür, İstanbul isə qabaqdan minib arxadan düşürsür". Ötən əsrin 70-ci illərində, "Ticarətə qayda-qanun yaramadığı" şüarından bir qədər əvvəl — "Noqlıyada qayda-qanun olmalıdır" şüarının dəbə mindiyi dövrdə Bakıda da beləydi və bu, avtobusa minərəkən bilet talonunu qabaq qapının yanında, sürücünün gözü qabağında qoyulmuş aparatda qeyd etdirmək zərurəti ilə bağlı idi, amma bir xeyli digər mütərəqqi işlər kimi bu da bizim Azərbaycan cəmiyyətində özümlə yaşarlıq qazana bilmədi...); gözücüm özümdən sola — qapıya tərəf boylananda ayaqlığın üstündə XX əsrin canlı klassiklərindən olan SSRİ-nin ilk azərbaycanlı xalq rəssamı, küçənin o biri yanında yerləşən Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin professoru, SSRİ Rəssamlıq Akademiyasının müxbir üzvü, Azərbaycan SSR-in Dövlət Mükafatı laureatı Mikayıl Abdullayev — əsərlərində özünə əsas dayandırdığı güldürdü; danışıqdan vaxtda da, ondan sonra da daha çox rəsm əsərlərinin bərpası sahəsindəki fəaliyyəti ilə tanınırdı. 37-ci ildə — Stalin repressiyalarının tutatutunda bütün məsul vəzifələrdən uzaqlaşmış və rəngkarlığa üz tutmuşdu.

Tez əl-ayağa düşüb hətta üstümə sərələnməmiş müxtəlif yaşlı adamları birtəhər aralayıb:

— Mikayıl müəllim, buyurun bura, — deyərək boşaltmaqda olduğum uşağın yerinə onu dəvət elədim. Belə yaşda və belə məqamda tanınmaq hamıya xoş olanda bəxş eləyir, o da ola M.Abdullayev kimi sadələşmiş və sadələşməmiş çoxsaylı titullara və vəzifələrə baxmayaraq ömrünün sonunacan ictimai neqliyatdan istifadə etmədən, tarix üçün həqiqətən də tarixi əhəmiyyət daşıyan, realda isə cari əhəmiyyətli ən xırda eskizini də, bir-iki vərəqlik rəy yazısını da şəxsən özü, pay-piyada redaksiyalara apararaq yorulmadan, 80 yaşınacan uşağ sadəliyindən qalmayan bir insan ola. Onsuz da nur yağan çöhrəsi bir az da işıqlandı və dörd tərəfdən bəşabəsa baxmayaraq birtəhər göstərdiyim yere keçdi və dərhal da soruşdu:

— Gözümə tanış gəlirsən, hardan tanıyıram səni?..

Kənardakılar eşitməsin deyərək astadan sızılı-sızılı dedim:

— Redaksiyada görüşmüşük, mən jurnalistəm... — Hansıda? — növbəti sualı bu oldu.

— "Gənclər"də, "Komunist"də, — dedim.

— Onlar yenə çıxır? — Bu sualın qarşısında bir qədər duruxdum, amma özümlə sındırdım:

— Bəli... amma yeni adlarla... Böyük sənətkarlar o vaxtancan cəmiyyətə gətirilmiş olmuşdu — iki dəfə "Azərbaycan gəncləri" qəzetində, bir dəfə də "Komunist"də; hər dəfə də "Lenin imajı"ndan və "Oktyabr paradı"ndan bir albomlu eskizlər. Daha çox müxtəlif mövqələrdən çəkilmiş portretlər olan bu eskizlər həmin hadisələrdən bir neçə il sonra reportaj idi və deyərək rəhbər M.Abdullayev belə reportajların yaman həvəskarı idi.

Artıq "Naxçıvan" məhmanxanasının həndəvəri-nə çatanda altıdan-yuxarı üzümə baxıb:

— Gəlsənə, bir əhvalat danışım, indi birdən yadıma düşdü, — dedi və razılığımı almadan söhbətə başladı: — Onda mən Surikov İnstitutunda oxuyurdum (V.İ.Surikov adına Moskva Dövlət Ali Rəssamlıq İnstitutunu nəzərdə tuturdum — Ş.Y.), Moskva... Bir professorumuz vardı — Qrəbar... İqor Emmanuiloviç... — Bu yerdə zəif gördüyü açıq-aydın sezişən gözlərini qıyıb, nədənsə: — Sən onu tanıyırsan, — dedi. Sənətkarın xətrinə dəymək istəmədim, dərhal anladım ki, mən kimləsə dəyişik salır, ən azı həmyaş həmkarlarımdan biri sanır, ona görə də ömürlük dedim: — Hə, tanıyırdım... Sənətkar davam elədi: — Bu Qrəbar bizdə kurs aparırdı — incəsənət tarixindən. Qoca kişi idi, o vaxt yetmişdən çox yaş vardı. Keçən əsrdə (XIX əsrdə — Ş.Y.) Avstriya-Macarıstan imperiyasında doğulmuşdu, atası Avstriya parlamentinin deputatı olmuşdu. Sonra Rusiyaya köçmüşdü, bu Qrəbar da Sankt-Peterburq İmperator Rəssamlıq Akademiyasını bitirmişdi; sən bir fikir ver ki, bu adam SSRİ

Rəssamlıq Akademiyasına üzv seçilməmişdən dörd il qabaq — 1943-cü ildə SSRİ Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdi; danışıqdan vaxtda da, ondan sonra da daha çox rəsm əsərlərinin bərpası sahəsindəki fəaliyyəti ilə tanınırdı. 37-ci ildə — Stalin repressiyalarının tutatutunda bütün məsul vəzifələrdən uzaqlaşmış və rəngkarlığa üz tutmuşdu.

Bu zaman maraqlı bir iş olmuşdu: o, Svetlana adlı bir qız uşağının portretini işləmişdi və bu portret az vaxtda bütün SSRİ-də məşhurlaşmışdı. Səbəbi də o olmuşdu ki, camaatın çoxu bunu Stalinin qızı hesab etmişdi; axı onun adı Svetlana idi və özünü də, bir-iki vərəqlik rəy yazısını da şəxsən özü, pay-piyada redaksiyalara apararaq yorulmadan, 80 yaşınacan uşağ sadəliyindən qalmayan bir insan ola. Onsuz da nur yağan çöhrəsi bir az da işıqlandı və dörd tərəfdən bəşabəsa baxmayaraq birtəhər göstərdiyim yere keçdi və dərhal da soruşdu:

— Gözümə tanış gəlirsən, hardan tanıyıram səni?.. Kənardakılar eşitməsin deyərək astadan sızılı-sızılı dedim:

— Redaksiyada görüşmüşük, mən jurnalistəm... — Hansıda? — növbəti sualı bu oldu.

— "Gənclər"də, "Komunist"də, — dedim.

— Onlar yenə çıxır? — Bu sualın qarşısında bir qədər duruxdum, amma özümlə sındırdım:

— Bəli... amma yeni adlarla... Böyük sənətkarlar o vaxtancan cəmiyyətə gətirilmiş olmuşdu — iki dəfə "Azərbaycan gəncləri" qəzetində, bir dəfə də "Komunist"də; hər dəfə də "Lenin imajı"ndan və "Oktyabr paradı"ndan bir albomlu eskizlər. Daha çox müxtəlif mövqələrdən çəkilmiş portretlər olan bu eskizlər həmin hadisələrdən bir neçə il sonra reportaj idi və deyərək rəhbər M.Abdullayev belə reportajların yaman həvəskarı idi.

Artıq "Naxçıvan" məhmanxanasının həndəvəri-nə çatanda altıdan-yuxarı üzümə baxıb:

— Gəlsənə, bir əhvalat danışım, indi birdən yadıma düşdü, — dedi və razılığımı almadan söhbətə başladı: — Onda mən Surikov İnstitutunda oxuyurdum (V.İ.Surikov adına Moskva Dövlət Ali Rəssamlıq İnstitutunu nəzərdə tuturdum — Ş.Y.), Moskva... Bir professorumuz vardı — Qrəbar... İqor Emmanuiloviç... — Bu yerdə zəif gördüyü açıq-aydın sezişən gözlərini qıyıb, nədənsə: — Sən onu tanıyırsan, — dedi. Sənətkarın xətrinə dəymək istəmədim, dərhal anladım ki, mən kimləsə dəyişik salır, ən azı həmyaş həmkarlarımdan biri sanır, ona görə də ömürlük dedim: — Hə, tanıyırdım... Sənətkar davam elədi: — Bu Qrəbar bizdə kurs aparırdı — incəsənət tarixindən. Qoca kişi idi, o vaxt yetmişdən çox yaş vardı. Keçən əsrdə (XIX əsrdə — Ş.Y.) Avstriya-Macarıstan imperiyasında doğulmuşdu, atası Avstriya parlamentinin deputatı olmuşdu. Sonra Rusiyaya köçmüşdü, bu Qrəbar da Sankt-Peterburq İmperator Rəssamlıq Akademiyasını bitirmişdi; sən bir fikir ver ki, bu adam SSRİ

Rəssamlıq Akademiyasına üzv seçilməmişdən dörd il qabaq — 1943-cü ildə SSRİ Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdi; danışıqdan vaxtda da, ondan sonra da daha çox rəsm əsərlərinin bərpası sahəsindəki fəaliyyəti ilə tanınırdı. 37-ci ildə — Stalin repressiyalarının tutatutunda bütün məsul vəzifələrdən uzaqlaşmış və rəngkarlığa üz tutmuşdu.

Bu zaman maraqlı bir iş olmuşdu: o, Svetlana adlı bir qız uşağının portretini işləmişdi və bu portret az vaxtda bütün SSRİ-də məşhurlaşmışdı. Səbəbi də o olmuşdu ki, camaatın çoxu bunu Stalinin qızı hesab etmişdi; axı onun adı Svetlana idi və özünü də, bir-iki vərəqlik rəy yazısını da şəxsən özü, pay-piyada redaksiyalara apararaq yorulmadan, 80 yaşınacan uşağ sadəliyindən qalmayan bir insan ola. Onsuz da nur yağan çöhrəsi bir az da işıqlandı və dörd tərəfdən bəşabəsa baxmayaraq birtəhər göstərdiyim yere keçdi və dərhal da soruşdu:

— Gözümə tanış gəlirsən, hardan tanıyıram səni?.. Kənardakılar eşitməsin deyərək astadan sızılı-sızılı dedim:

— Redaksiyada görüşmüşük, mən jurnalistəm... — Hansıda? — növbəti sualı bu oldu.

— "Gənclər"də, "Komunist"də, — dedim.

— Onlar yenə çıxır? — Bu sualın qarşısında bir qədər duruxdum, amma özümlə sındırdım:

— Bəli... amma yeni adlarla... Böyük sənətkarlar o vaxtancan cəmiyyətə gətirilmiş olmuşdu — iki dəfə "Azərbaycan gəncləri" qəzetində, bir dəfə də "Komunist"də; hər dəfə də "Lenin imajı"ndan və "Oktyabr paradı"ndan bir albomlu eskizlər. Daha çox müxtəlif mövqələrdən çəkilmiş portretlər olan bu eskizlər həmin hadisələrdən bir neçə il sonra reportaj idi və deyərək rəhbər M.Abdullayev belə reportajların yaman həvəskarı idi.

Artıq "Naxçıvan" məhmanxanasının həndəvəri-nə çatanda altıdan-yuxarı üzümə baxıb:

— Gəlsənə, bir əhvalat danışım, indi birdən yadıma düşdü, — dedi və razılığımı almadan söhbətə başladı: — Onda mən Surikov İnstitutunda oxuyurdum (V.İ.Surikov adına Moskva Dövlət Ali Rəssamlıq İnstitutunu nəzərdə tuturdum — Ş.Y.), Moskva... Bir professorumuz vardı — Qrəbar... İqor Emmanuiloviç... — Bu yerdə zəif gördüyü açıq-aydın sezişən gözlərini qıyıb, nədənsə: — Sən onu tanıyırsan, — dedi. Sənətkarın xətrinə dəymək istəmədim, dərhal anladım ki, mən kimləsə dəyişik salır, ən azı həmyaş həmkarlarımdan biri sanır, ona görə də ömürlük dedim: — Hə, tanıyırdım... Sənətkar davam elədi: — Bu Qrəbar bizdə kurs aparırdı — incəsənət tarixindən. Qoca kişi idi, o vaxt yetmişdən çox yaş vardı. Keçən əsrdə (XIX əsrdə — Ş.Y.) Avstriya-Macarıstan imperiyasında doğulmuşdu, atası Avstriya parlamentinin deputatı olmuşdu. Sonra Rusiyaya köçmüşdü, bu Qrəbar da Sankt-Peterburq İmperator Rəssamlıq Akademiyasını bitirmişdi; sən bir fikir ver ki, bu adam SSRİ

Rəssamlıq Akademiyasına üzv seçilməmişdən dörd il qabaq — 1943-cü ildə SSRİ Elmlər Akademiyasının akademiki seçilmişdi; danışıqdan vaxtda da, ondan sonra da daha çox rəsm əsərlərinin bərpası sahəsindəki fəaliyyəti ilə tanınırdı. 37-ci ildə — Stalin repressiyalarının tutatutunda bütün məsul vəzifələrdən uzaqlaşmış və rəngkarlığa üz tutmuşdu.

Bu zaman maraqlı bir iş olmuşdu: o, Svetlana adlı bir qız uşağının portretini işləmişdi və bu portret az vaxtda bütün SSRİ-də məşhurlaşmışdı. Səbəbi də o olmuşdu ki, camaatın çoxu bunu Stalinin qızı hesab etmişdi; axı onun adı Svetlana idi və özünü də, bir-iki vərəqlik rəy yazısını da şəxsən özü, pay-piyada redaksiyalara apararaq yorulmadan, 80 yaşınacan uşağ sadəliyindən qalmayan bir insan ola. Onsuz da nur yağan çöhrəsi bir az da işıqlandı və dörd tərəfdən bəşabəsa baxmayaraq birtəhər göstərdiyim yere keçdi və dərhal da soruşdu:

— Gözümə tanış gəlirsən, hardan tanıyıram səni?.. Kənardakılar eşitməsin deyərək astadan sızılı-sızılı dedim:

— Redaksiyada görüşmüşük, mən jurnalistəm... — Hansıda? — növbəti sualı bu oldu.

— "Gənclər"də, "Komunist"də, — dedim.

— Onlar yenə çıxır? — Bu sualın qarşısında bir qədər duruxdum, amma özümlə sındırdım:

— Bəli... amma yeni adlarla... Böyük sənətkarlar o vaxtancan cəmiyyətə gətirilmiş olmuşdu — iki dəfə "Azərbaycan gəncləri" qəzetində, bir dəfə də "Komunist"də; hər dəfə də "Lenin imajı"ndan və "Oktyabr paradı"ndan bir albomlu eskizlər. Daha çox müxtəlif mövqələrdən çəkilmiş portretlər olan bu eskizlər həmin hadisələrdən bir neçə il sonra reportaj idi və deyərək rəhbər M.Abdullayev belə reportajların yaman həvəskarı idi.

Artıq "Naxçıvan" məhmanxanasının həndəvəri-nə çatanda altıdan-yuxarı üzümə baxıb:

— Gəlsənə, bir əhvalat danışım, indi birdən yadıma düşdü, — dedi və razılığımı almadan söhbətə başladı: — Onda mən Surikov İnstitutunda oxuyurdum (V.İ.Surikov adına Moskva Dövlət Ali Rəssamlıq İnstitutunu nəzərdə tuturdum — Ş.Y.), Moskva... Bir professorumuz vardı — Qrəbar... İqor Emmanuiloviç... — Bu yerdə zəif gördüyü açıq-aydın sezişən gözlərini qıyıb, nədənsə: — Sən onu tanıyırsan, — dedi. Sənətkarın xətrinə dəymək istəmədim, dərhal anladım ki, mən kimləsə dəyişik salır, ən azı həmyaş həmkarlarımdan biri sanır, ona görə də ömürlük dedim: — Hə, tanıyırdım... Sənətkar davam elədi: — Bu Qrəbar bizdə kurs aparırdı — incəsənət tarixindən. Qoca kişi idi, o vaxt yetmişdən çox yaş vardı. Keçən əsrdə (XIX əsrdə — Ş.Y.) Avstriya-Macarıstan imperiyasında doğulmuşdu, atası Avstriya parlamentinin deputatı olmuşdu. Sonra Rusiyaya köçmüşdü, bu Qrəbar da Sankt-Peterburq İmperator Rəssamlıq Akademiyasını bitirmişdi; sən bir fikir ver ki, bu adam SSRİ

“Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi” istiqaməti üzrə

“Sumqayıt” qəzeti ötən 60 ildə şəhərimizin salnaməsini yazıb və yenə də yazmaqdadır”

ƏMƏKDAR JURNALİST QÜDRƏT MƏLİKOV: “SUMQAYITIN ZİYALILAR ORDUSUNUN YETİŞMƏSİNDƏ, BURANIN HALAL ZƏHMƏTLƏ ŞAN-ŞÖHRƏT TAPAN İNSANLARININ TANIDILMASINDA BİZİM QƏZETİN XÜSUSİ ROLU VAR”

(Əvvəlki ötən sayımızda)

Uzun illərdir ki, “Sumqayıt” qəzeti özü özünü maliyyələşdirir.

Qəzetin çapından tutmuş digər imtiyazlarının ödənilməsi yalnız abunədən əldə etdiyimiz vəsait hesabına başa gəlir. Bir çox idarə və təşkilatlar isə burada şəhərdə fəaliyyət göstərirlər və Sumqayıtın ictimai-siyasi qəzetinə abunə olmaq istəyirlər. Konkret adlar da çəkmək olar. Ancaq inanıram ki, belələri gec-tez öz səhvlərini başa düşəcəklər. İndi demokratiyadır, aşkarlıqdır. Mətbuat haqqında qanuna əsasən hər bir idarə, müəssisə, fabriq, zavod, şirkət rəhbəri mətbuata, jurnalistlərə maraqlandıran suallara cavab verməyə borulur. Açıq deyirəm ki, Sumqayıtda bu barədə vəziyyət qənaətbəxşdir. Xüsusi ilə şəhərdə fəaliyyət göstərən hər bir təşkilat rəhbərindən operativ müsahibələr götürülməsi sahəsində heç bir problem yoxdur. İstədiyimiz vaxt hər hansı təşkilatın rəhbərinə və ya idarə müdiri ilə lazımı suallara müraciət edə və operativ cavab ala bilirik. Lakin Sumqayıtda bir sıra irilixirdəli təşkilat, xüsusilə müəssisə vardır ki, onların rəhbərləri ilə bir-başa əlaqə saxlamaq olmur. Xüsusilə

da təbii ki, hər hansı materialın operativ əldə olunmasında ləngimələr vardır. Belə halda, şəhər icra hakimiyyətinə çalışın əlaqədar işçilərə bizə kömək edirlər və yardımçı olurlar”.

“Sumqayıt” qəzetinin baş redaktoru medianın inkişafı, jurnalist əməyinə diqqət və qayğı ümummilli lider Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğunu qeyd edərək bildirib ki, o böyük şəxsiyyət ön çətin anda belə media işçilərinə laqəyd qalmaq: “Heydər Əliyev yağışın, küləyin, qarın altında belə dayanıb jurnalistlərin suallarını cavablandırır. Təsəffü deyildi ki, Heydər Əliyev “Jurnalistlərin dostu” adına layiq görülmüşdü. Ulu öndərin mətbuata diqqət və qayğısı bu gün də möhtərəm Prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir. Onlarla jurnalistin fəxri adlara, orden və medallara layiq görülməsi dediklərimə əyani nümunə ola bilər. 2006-cı ilin iyulun 22-də Milli Mətbuatımızın 130 illiyi münasibəti ilə İlham Əliyevin sərəncamı ilə bir qrup jurnalist fəxri adlar və medallar verilərkən mükafatlandırılanlar arasında mənim adımın olması —

“Əməkdar jurnalist” fəxri adına, iki il sonra isə “Tərəqqi” medalına layiq görülməyim

bir daha göstərir ki, ölkəmizdə mətbuata və jurnalist əməyinə ciddi diqqət yetirilir. Mən xoşbəxt jurnalistlərdənəm ki, “Gülüstən” sarayında keçirilən təqdimat mərasimində iştirak edən Prezident İlham Əliyevlə görüşüb söhbət edə bilmişəm. Demişdim ki, mənə verilən fəxri addan böyük Həsən bəy Məlikov-Zərdabi-

nin ruhu şad olacaq, çünki mən Həsən bəyin nəslindənəm. Cənab Prezident isə gül-gülə dedi: “Deməli, biz səhv etməmişik”. Bu mükafatlandırma ənənəsi Milli Mətbuatın 135-ci ildönümündə də davam etdirilib”.

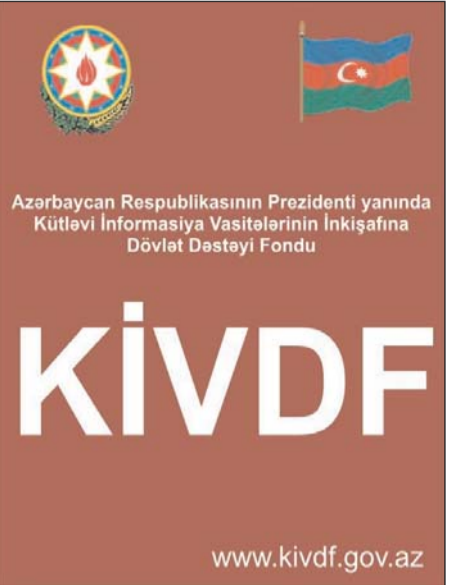
Medianın inkişafı məsələsinə toxunan Q.Məlikov bununla bağlı onu narahat edən bir sıra məqamları olduğunu diqqətə çatdırıb: “Əgər 137 il əvvəl böyük Həsən bəy Məlikov-Zərdabi Şərqi dünyasında çətinliklə milli dilə qəzet buraxmışdısa, Azərbaycan dilinin qrammatik qaydalarının qorunub-saxlanması nail olmuşdusa, indi texniki imkanların geniş vüsət aldığı bir vaxtda bəzi üzde-niraj jurnalistlərin dilimizi açıq-aşkar korlaması adama ikrah hissi oyadır. Bir qələm adamı kimi mətbuat bolluğuna sevinirəm. Lakin dilimizi korlayan bir çox qəzetin işi üzü görməsinə təəssüflənirəm. Uluların qalma bir məsələ var, “Az olsun, yaxşı olsun”. Gəlin etiraf edək ki,

jurnalistikada janr məsələsi artıq unudulmaq üzrədir.

Kim necə gəldi yazır. Mübtəda ilə xəbər üzlaşmasına belə fikir

verən yoxdur. Bunun bir günahı da biz yaşlı jurnalistlərin üzərinə düşür. Heç bir mətbuat haqqında “Son poçt” verilmir. Hansı ki, bu, nöqsanların aradan qaldırılmasına kömək edər, dilimizə xələl gətirilməsinin

qarşısını alar. Fikrimcə, bu barədə ciddi düşünməyən vaxtı çatıb. Çox hörmətli redaktorlar, şübhəsiz bu bəzi redaktorlara aiddir, qəzetdə yazı çıxarkən birinci növbədə Azərbaycan dilinin səlisliyinə diqqət yetirməlidirlər. Unutmaq lazım deyildir ki, dil jurnalistin silahıdır. Onu qoruya bilməyən qəzetçi yaxşı olar ki, qələmi əlinə almasın, özünü jurnalist adlandırmasın.

Jurnalistikada hər hansı nöqsan aradan qaldırılması üçün

təcrübəli jurnalistlərin sözlünə, təklifinə, iradına çox böyük ehtiyac var. Qaldı “Sumqayıt” qəzetinin və baş redaktor kimi mənim bu sahədə gördüyüm işlərə, az da olsa, nümunə götürüləcək faktlar var. Biz çalışırıq ki, oxucularla daha yaxın təmasda olaq. Bunun üçün sorğu anketləri hazırlayıb dərc edirik. Mütəmadi olaraq oxucular konfransları keçiririk. Sumqayıt Dövlət Universitetində, Texniki Kollecdə, Şəhər Səhiyyə Şöbəsinə, Boruyayma Zavodunda, Nəsimi adına Mədəniyyət və İstirahət Parkında, N.Əncəvi adına təbiət və texniki elmlər Liseyinə oxucularla keçirdiyimiz konfranslar səmərəli olub. Qeyd edim ki, “Sumqayıt” qəzeti və onun yaradıcı kollektivi olaraq bu istiqamətdə işimizi davam etdirəcəyik. Bu ilin dekabrında qəzetin 60 illik yubileyidir və bizim üçün əziz olan bu günü layiqincə qeyd etmək niyyətdəyik”.

Bəxtiyar MƏMMƏDLİ

Səhifədəki material Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında KİV-in İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun layihəsi üzrə çap olunub

Cahid İSMAYILOĞLU,
filologiya üzrə fəlsəfə doktoru
www.cahidismayilov.com

Bu, əldən gələn obrazlı və dərin mənalı konstruksiyaların, istər-istəməz, sinonimliyi meydana çıxır. Belə sinonimliyi sintaktik cümlələrdə deyilir. Eyni mənə qarşılaşdırılan paralel cümlələrdə əks olunur.

Təsəvvür edin, atanın övlada məhəbbəti (yəni Allahverənin Nazimə sevgisi) “dağ boyda kişi onun üstündə payız yarpağı kimi əsirdi” bənzətmə-müqayisəsində ifadə olunur. Oğurluq anlamı — “Günün güntorta çədi balalı inəyimizi göndərdilər, gördüm deyənlər oldu” cümləsindəki “göndərdilər” sözündə ehtiva olunub.

Romanlarında yazıçı obrazı bütün çılpaqlığı ilə oxucuya təqdim edir: “Orta boyu, enli küreyi, məğrur görkəmi, zəhmli baxışları, sallaq sifəti olan Cahangir öz bildiyini dedəsinə də verən deyildi. Ağlına ki, bir şey yerləşdi, qurtardı getdi. Bütün kənd yığılsa da, faydası yoxdu, onu başdan çıxarıb, yolundan döndürmək mümkün deyildi. Bu xasiyyətinə görə də hamı ona Həcat Cahangir deyirdi” (“Aqibət” romanından).

Yazıçı dilinin leksikası həyatiliyi, milliliyi ilə seçilir: həndəvər, həvirləmə, gəməmə, cümənmə, mərəy, vəl, ağnağz, heşan, ağzi yellı, vərəvür, ərəmlək, mayıf, madaş, zımrıq, parç, isdahat və s. Dialektizmlərdən yerində istifadə edib: Bu heyndə, qədəş, pörşənmək, cantaraq, azaylanmaq, dəy və s.

Yazıçı troplardan məqsəduşğun istifadə edib: “...Neft tullantılarının orda-burda əmələ gətirdiyi gölməçələr istidən buxarlanıb çılpaq təpələrin arasına qışılaraq qəribə qəribə sətir xətli boyunca daha da ağırlaşdırıldı. Nazim elə bil kənddən on il bundan qabaq ayrılmışdı. — Bıy, az, bir vaxt hamı Allahverənin gədəsini terifləyirdi. Bas onda nə təhər oldu ki, kağız-kuğuzunu qoxtuğuna verib, üzükə qaz kimi evə qayıtdılar?”

Əldirirəm ki, hər bir personajı öz dilində danışdır: “... Qədəş, gəl kişi kimi danışıq! — Bura bax, o, malçışka!”

Əldirirəm ki, özünəməxsus aforizmlər və istifadə etdiyi atalar sözləri sətir xətti boyunca mövzunu müşayiət edir. Filologiya elmləri namizədi Səadət Əldirirəmzadə bunları “Mənim rəncəbər (Əvvəlki ötən sayımızda)

Yazıçının obrazlı dili

ƏLİ İLDIRIMOĞLUNUN YARADICILIĞI BARƏDƏ QEYDLƏR

atam” romanının sütunları sayır: “Biliyi olmayan axırı yoxdur”, “Yüz dost azdır, bir düşmən çox!”, “Tamah pis şeydir, dünya malına uyma” və s.

Aforizmlər vasitəsi ilə müəllif “Zorən jurnal”ın bədii dilini bəzəmişdir: ...balıq dəryada böyüyür, ev buzovundan öküz olmaz; fikrini sona qədər əsaslandırmaq üçün Allahverən “Daş, düşdüyi yerdə ağır olar” aforizmini işlədir...qadın ədəbini artırırsa, ailəsinə düşündür, bəzəyini artırır, başqasını. Hansı kitabdası oxumuşdu ki, sevginin cəzasından böyük dərd, ona xidmət etmək nəşəsindən yüksək xoşbəxtlik yoxdur. Bu sözün nə demək olduğunu indi-indi dərk edirdim...iki şahınu bəyənəməyən, ortalığa abbası qoyar! Nazim kitabxanada ona rixşəndə söz atan boşboğazlara növbəti müsahibədə sübut etmək istəyirdi ki, görsünlər papaq altında necə oğlanlar var. Sonuncu fikri kəndimizdə babam haqqında eşitmişdim. Deyirlər, Soltanlığın məşhur bir aliminin toyunda mənim şəhərə gələn babama da söz verirlər. Babam oxummuş adam olsa da, elə bir tost deyir ki, kəndin məşhur kimyaçı alimi, professor Allahverdi Verzadə özünü camaata tutaraq, “papaq altında kişilər varmı”, — bilməmişik.

Atalar sözü və məsələlər bədii dili gözəlləşdirir: Nə itirərəm, gedərəm, tutar qatıq, tutmaz ayran; Yaxşı deyiblər ki, haca gedən gəldi, saca gedən gəlmədi. Kəndimizdə belə bir söz var — ərım or ol-sun, kol dibi evim; — oğul, varın verən utanmaz; — utanmın oğlu olmaz; — igidin adını eşit, özünü görmə! — ot kökü üstə bitir.

Romanda təzəli hadisələr qəhrəmanların həyatı, dünyagörüşü ilə çılğalır: “Sevgi necə də acı, necə də şirin olmurmuş! Nazim rəng verib, rəng aldı”.

Maraqlıdır ki, kənd həyatını olduqca gözəl, cazibədar təsvir edən Əli İldırımoglu etnoqrafik lövhələri də ustalıqla yaradır: “Bizim boyaqxanada cövhər işləmir. İpi dədə-baba qaydasında boyayırıq. Qaratikan, qorəng kökü, mal sidiyi, tut qabı, nə bilim, boyaq otu, qavəşac qabığı, nar gazalı... hökumət cövhərindən boyanan ipin gəyəsindən, kilimindən, seçimindən, palazından bir şey çıxma!”

Nəsr dilinə xas olan ən ümdə keyfiyyətləri Əli İldırımoglunun hekayə, povest və romanlarında tapmaq olur. Doğrudur, onda dövrünün yazıçıları ilə ümumilik təşkil edən ifadə vasitələri ilə də rastlaşırıq, lakin bu nəsrdə fərdi ifadə vasitələri daha çoxdur, zəngindir. Bu ümumiliyi, fərqliliyi, əlbəttə, göləcək tədqiqatçılar müəyyənləşdirə bilərlər.

Əli İldırımoglunun nəsrində, sözün həqiqi mənasında, lingvistik materiallar həddən artıq çoxdur. Əli müəllim bu “materialları” cəmiyyətdə çatdırmaqla, onun nəsr dili və üslubunun spesifikliyini əlbəttə, həmin “materialları” daha yaxşı üzə çıxara bilər.

Əli İldırımoglunun nəsrinin dil amili xalq dilinə sۆykənir. Yazıçı düşüncələrini ifadə edəndə, obraz və personajların xarakterini yaradanda dilə son də-

rəcə önəm verir.

Əli İldırımoglu dilinə nəzarət edən ədəbdir, dilin qanunlarını mükəmməl şəkildə mənimsəyib. Məhz həm də buna görə onun “Zorən jurnal” romanı ədəbi hadisəyə çevrilmişdir.

Sintaktik biçimlər sintaktik qanunların məcrasına sığır, cümlə modelləri oxucunu öz arada cəlb edir: “Mən hüquq elminin yox, ons maddi məqsədlər zəminində sahib olmaq istəyənlərin çirkin niyyətlərini öləyhinəyəm-dedi. — Etiraf etməsən də, cavabından o nəticə çıxır ki, bu arzu sənin şöhrətpərəstliyindən, var-dövlət toplamaq, cah-calal içində yaşamaq amaldan irəli gəlir. Ancaq unutma ki, baş verən faciələr, bütün fitnə-fəsadlar, peşmanlıqlar ən çox harın həyat tərti sürmək ehtirasından törəyir. Lazım olduqundan artıq sərəvət əldə etmək hərisliyi mütləq bədbəxtlik doğurur. Bu mənada hüquq fakültəsinə daxil ola bilməməyən qətiyyəni təəssüflənəməzdim. Bəziləri güman edirlər ki, yalnız varlılar həyatda şan-şöhrət sahibi olurlar. Axmaq fikridir. Mən isə əksini düşünürəm. Uatt, Franklin, Faradey, Qaliley, Kerler...kimi dahilər yoxsul ailələrdən çıxıblar. Kübar həyatca can atmağın məni əsla çəkmir... Bir də ki, o cür yolun yollarının qazandığı hörmət də, şöhrət də sabun köpüyü kimi bir şeydir”.

Xalqdan gələn ifadələr Əli İldırımoglunun nəsr dilinə əlvanlıq gətirir: “Allahverən əmi də, kəndçi babadır, səhərdən-axşamacaq inəyə ilə gor qazır. Onun bir heylə mağduru hardadır?”. “Çünki onları çörək ağacı cinayət və cinayətkarlardır. Bu mənlus ağacın barmından bəhrələnlər fəxrli öyünüb özlərini xoşbəxtlərin xoşbəxti sayırlar”.

Mən “çörək ağacı”, “kəndçi baba”, “inəyə ilə gor qazmaq”, “mağdur” ifadələrini uşaqlıqdan bəzən (o da rəncəbər idi) eşitmişdim. “Mənlus ağac” ifadəsi isə, mənə elə gəlir ki, Əli müəllimin

özünüdür. Bu bardan bəhrələnlər çoxdur. Əli müəllim obrazın dili ilə deyir ki, “oxuduqlarımız gördüklərimizin arasında uçurumun dərinlikləri məni dəhşətə gətirir”. Həqiqətən də, həyatda yalan baş alıb gedir.

Əli İldırımoglu insanla təbiət arasında assosiasiya yaradanda qurulmuş mətnin ekspressivliyi bir daha yüksəlir: “Allahverən əlik ayağından gödək sapı olan, toxunma şallağını havada tovladıqca, Qəmət at boynunu gərib, dağın sinəsindəki dolaylarda kəklik kimi səkirdi. Baş-baş verən çılpaq qayalar, əks tərəfdəki meşələr, dərənin dibində hay-harayla baş alıb gedən dağ çayı, Qəmət atın yorğa yerdi onu təbə gətirirdi”.

Əli İldırımoglunun “Zorən jurnal”ının təhkiyə və obraz-personaj dilində xalq dilinin səbəstliyi və təbii-dəqiqə nizamı ilə ədəbi normativlik xüsusi olaraq əlaqəyə girir. Kəndin məişətinə yaxından bələdlik Əli müəllimin başlıca cəhətlərindən biridir ki, hər misrəsə, hər mətni adamı heyran qoyur. Məişət koloriti, kənd-kəşək motivi sanki dilə hoparaq təsirli lövhələri canlandırdı.

Frazeoloji məkan Əli müəllimin yaradıcılığında genişlənir, şəxslənir, vüsət alır. Əli müəllim xalqda mövcud olan yeniləri, təzə formada təqdim edir. Müəyyən bədii şəraitdə konkretləşdirir, improvizasiya edir. O, frazeoloji mühitə də xalq dili zəmində yaşayır. Frazeoloji seçilmələri ciddiyyət var: “dəryada gəmisə batmış”, “eynina qaraltı gəlmək”, “gözünün ağı-qarası”, “dünyanın qarış-qarış vaxtı”, “dağ boyda kişi”, “yolun ağrı”, “buz baltası”, “atıl adam”, “səsinin yağın yeri”, “dəyintili söz-söhbət”, “qəlbindən daş kimi asılmaq”, “gəzəndən tük qapmaq”, “xəmiri haramla yoğurulmaq”, “uşaq üzü əlləmək”, “kəndə dadanmaq”, “ağzını yoxlamaq”, “sözü büküb palazın altına qoymaq”, “haqq dünyə, nahaq dünyə”, “qənimət adam”, “günün dənə vaxtı”, “yayın cırhacını”, “kənd uşağı”, “qara qayğı”, “ifallı adam”, “dığır bir kənd”, “yuxa qulağı salmaq”, “gəcənin qara kəfəni”, “başını girmək”, “ilan dili çıxarmaq”, “gözəllik ədəbdir, gül camal deyil”, “xalxın biridir, amma pirdir”, “qonşu qızı gəmirçəkli olar”, “indi kəşək daşdan ağırdır”, “oldu it dəymiş ayran”, “arvad almaq asandır, ər olmaq çətin” və s.

O, yeni sözü morfoloji yolla da yaradır: “Daş-sıqçı” sözüne bu romanda ilk dəfə rast gəldim. Daş-sıqçı felindən yaranmışdır. Uğurlu sözdür: “Daş-sıqçılar şəhərə dönmədən, birbaş kəndə yollandılar”. “Yolağa” sözü biz tərəflərdə də işlənir: “Allahverən kərəntisini götürdüyi yerdə Nazim qəfil yolağadan içəri girdi”.

Yazıçı, “ağ töpə”, “sarı töpə” və s. toponimləri üslubi məqamda işləməyi də bacarır. Fəthət xəyalən o illərə qayıdır, həsrətli baxışları ilə Çiçəklinin axar-baxarını seyr edir. Həsənəli gölmünü, Balaban töpəni, Ağca yazını, Qible daşını, Gəlin kahasını, Yazı bulacağını gözünün qabağına gətirib, qarğı tüte-yilə baş-baş verən qayaları lal sükkünü pozur və

qəhərlənirdi...

“Zorən jurnal”da müəllif özü toponim yarada bilib. Məsələn, Azərbaycanda hamı bilir ki, Çay-qovuşan rayonu yoxdur. “Rektor qaşlarını çatıb maraqlı soruşdu? — Hansı rayondandı? — Çayqovuşan rayondandı”.

Dövrə, zamana, cəmiyyətdəki qayda-qanunlara qarşı daxili narazılıq romanda əsas yerlərdən birini tutur. Sovet dövrünün imtahan sistemindəki özbaşnalıq, biliklərin düzgün qiymətləndirilməməsi haqlı olaraq ifşa olunur.

Təbiət təsvirləri obrazların əhvali-ruhiyyəsi ilə çılğalır, oxucuda əsərə qarşı marağı daha da artırır: “İsti meh, ara-bərəsində haciləklər dolayan çölkət zəmilərini sakit-sakit dalğalandırırdı. Çayın sahillərindəki bülənləmiş daşlardan qorxu sönməmiş təndirin ağzi kimi od qalxırdı”.

Ekspressiv sintaksisin imkanlarından bacarıqla istifadə etmişdir. O, cümlələri parsellərə bölmüş, qoşulma konstruksiyalardan maksimum bəhrələnməmişdir: “Bu sirt Nazimin və Rəziyyənin hərdən rastlaşan lal baxışlarında sezilirdi. Bir də ki, hərə-tərəyli yarılmış xoşbəxt şəhər qızıyan, sevgi dünyasının zənginliklərinə baş vurmaq üçün hələ qanadı bərkiməyən Çiçəkli qartalın xəff təəssümlüdü”.

Yazıçı belə üslubi fiqurun köməyi ilə nitqin dinamikliyi və lakonikliyi əldə edə bilmişdir. Ümumiləşdirmə notecəsində qısa, lakonik strukturların yaranması dildə qənaət prinsipindən irəli gəlir.

Əli İldırımoglunun dili, üslubu, istifadə etdiyi bədii-leksik, leksik-informativ vasitələr, bütövlükdə dil faktı son dərəcə ciddi elmi tədqiqatların mövzusu dur. Əli müəllim tib-batən, unudulan, dil fondumuzdan silinib getməkdə olan sözlərə, ifadələrə, söz birləşmələrinə, cümlələrə özünəməxsus nəfəs, poetik özgürlük verir, eyni zamanda onları yeni biçimdə, yeni estetik və məntiqi mündəricədə təqdim edir. Onun ədəbiyyatımıza gətirdiyi atalar sözləri, idiomlar, xalqımız psixologiyasını, ümumiyyətlə insan təbiətindən zəngin, dərin qatlarını yaradan frazeoloji birləşmələr, qanadlı sözlər təkcə dilçi alimlərimiz üçün deyil, eyni zamanda əlinə yenidən qələm alması və bədii yaradıcılıq adlı ünvana üz tutmuş gənclərimiz üçün tədqiqat mənbəyi olmalıdır. Gənclərimiz, gənc qələm sahiblərimiz, çox istərdim ki, Əli müəllimin yaradıcılıq əhəmiyyətində böyüsun, onun isti, həlim, doğma və mənis əsərində nəfəs alıb formalaşsın. Çox istərdim, bu gün əlində adna daha çox manipulyasiya ilə məşğul olan ali təhsil ocaqlarımızda, universitetlərimizdə Əli müəllimin əsərləri (xüsusən dili, üslubu) ayrıca bir kurs kimi tədris edilsin. Bu Azərbaycan dilinin öyrənilməsi, təbliği, dilimizin səhrinin, magiyasının, cazibə güvəsinin aşkarlanmasında böyük rol oynaya bilər. Ən nəhayət (özüm də daxil) dilçi alimlərimizə yönəlik demək istəyəm ki, Əli müəllimin yaradıcılığına müraciət edin, döna-döna müraciət edin, onu tədqiqat obyektinə çevirin, inanın ki, Azərbaycan dilini yenidən kəşf edəcəksiniz, dil haqqında elmi araşdırmalarınız zənginləşəcək, tədqiqatlarınız, araşdırmalarınıza yeni elmi və estetik tərəvət gələcək, bu qüdrətli dilin necə zərif, zəngin olduğuna bir daha şahidlik edəcəksiniz.

Beynəlxalq folklor festivalından uğurla qayıtdılar

Hələ aylar öncə Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin rektoru, professor Timuçin Əfəndiyev Sloveniya respublikasında olarkən oradakı Nitra universitetinin rəhbərliyi ilə gələcək əməkdaşlıq haqqında bir sıra müqavilələr bağlamışdı. Çox keçmədi ki, dost ölkənin Filosof Konstantin adına Nitra universitetindən ADMİU-ya dəvət məktubu daxil oldu. Məktubda Sloveniyada keçiriləcək 38-Beynəlxalq Folklor Qrupları festivalına Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetindən yarıdıcı qrupun dəvət olunması yer almışdı. ADMİU rektorunun məsləhəti ilə qrupa universitetin "Musiqi sənəti" və "Rejissor sənəti" fakültələri tələbələrindən ibarət istedadlı gənclər cəlb edildi. Aylarla davam edən gərgin məşqlər nəhayət ki, öz bəhrəsini verdi. İyulun əvvəllərində Nitra şəhərində start götürən Beynəlxalq folklor festivalında dünyanı 40-dən artıq ölkəsindən 700-dən çox iştirakçısı öz ölkələrini ləyaqətlə təmsil etmək üçün necə deyərək dərindən-qabıqdan çıxırdılar. MDB ölkələrini isə Rusiya və Azərbaycanın folklor qrupları təmsil edirdi. ADMİU-nun "Xoreografiya və sənə plastikasi" kafedrasının müdiri Lüdmila Həsənova ilə "Rejissor sənəti" kafedrasının müəllimi, dosent Hafiz Quliyev bu mötəbər festivalda təqdim olunacaq bir neçə dəqiqəlik səhnə-çiyin quruluşu, musiqilər, rəqslərin seçimi barədə günlərlə fikirləşirdilər. Necə etmək ki, yığcam səhnə tərtibatında Azərbaycanımızın etnik xüsusiyyətləri, folklor incəlikləri, başlıcası isə ifaçılıq məharəti öz əksini tapsın. Sonucunda 6 gəncin üzərində dayandılar. Müxtəlif kurslarda təhsil alan Kamil Cəfərov, Ramin Rüstəmov, Kamal Abdullayev klassik üçlüyü təşkil edəcək, Xamis Cəfərova Loman Hüseynli Azərbaycan rəqslərini nümayiş etdirəcək, gənc pedaqoq Altay Məmmədov isə aşıq qışımında çıxış edəcək.

Festivalda münisiflər heyəti olmur, qaliblər

üçün də yerlər müəyyən edilmir. Sadəcə tədbir iştirakçılarının tamaşaçı kütləsi tərəfindən nə sayaq qarşılınmasından söhbət gedə bilər.

Bu mənada Azərbaycandan Avropanın bu ölkəsinə dəvət almış ADMİU-nun folklor qrupu 3 gün ərzində festival tamaşaçılarına sözlən əsl mənasında heyran etdi. Hafiz Quliyev deyir ki, elə ölkə vardı, 60-70 nəfərlə təmsil olunurdu, amma bizim 6 nəfərlik qrup festivalın ilk günlərindən hamının diqqət mərkəzində oldu. Gənclərin ifasında səslənən "Sarı gəlin", "Yanıkörəmi" saz havası, "Süleymani" rəqs havası uzaq avropa mühitinə bir şərç. Azərbaycan abu-havası gətirirdi. Təsədüfi deyildi ki, festival sonrası keçirilən demək olar bütün rəsmi görüşlərə televiziya verilişlərinə, banketlərə məhz Azərbaycan təmsilçilərini dəvət edir, onların ifalarına döndə-döndə qulaq asmaqdan doymurdular.

Vətənə 38-Beynəlxalq Folklor Qrupları festivalından 3 fəxri diplomla qayıdan Azərbaycan Dövlət Mədəniyyət və İncəsənət Universitetinin tələbələri mükəmməl üçlük, rəqs texnikası və ifaçılıq məharətinə görə nominasiyalara layiq görülmüşlər. Onlara uğurlu səfər arzulamışdıq, parlaq uğurlarla da Vətənə qayıtdılar

İNTİQAM

"Top həm düşər, həm qalxar" filmi beynəlxalq mükafata layiq görülüb

Rusiyanın Yakutsk şəhərində IV Beynəlxalq İdman Filmləri Festivalı başa çatıb. 150 filmə ibarət əsas müsabiqə proqramı olan festivalda ABŞ, Böyük Britaniya, Fransa, Almaniya, Portu-

qaliya, Ukrayna, İran, Ozbəkistan və bir çox başqa dövlətlərdən təqdim olunmuş müxtəlif səpkili idman filmləri bir neçə nominasiya üzrə nümayiş olunub. Mədəniyyət və Turizm Na-

zirliyinin mətbuat xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, Azərbaycan kinosunu festivalda rejissor Arzu Urşanın "Salnamə" studiyasında çəkdiyi "Top həm düşər, həm qalxar" filmi

təmsil edib. Sözügedən film münisiflər heyətinin qərarı ilə festivalın "Ən yaxşı sənədli film" nominasiyasında I yerə layiq görüldü. Festivalın bağlanış mərasimində mükafat Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin Kinematografiya şöbəsinin müdiri Cahangir Məmmədova təqdim olunub.

"Bu dünya Tanrıya səcdə yeridir"

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair Qəşəm Çıraqlının "Bu dünya Tanrıya səcdə yeridir" kitabı çapdan çıxıb. Kitabda şairin son iki ildə qələmə aldığı şeirlər toplanıb. Mövzu rəngarəngliyi, dil və üslub sadəliyi Qəşəm Çıraqlının yaradıcılığının başlıca məziyyətlərindəndir. Odur ki, bu şeirlər oxucuda ruh yüksəkliyi yaradır. Kitabın ön söz yazan tənqidçi Vaqif Yusifli Qəşəm Çıraqlı şeirlərini, onun yaradıcılığını belə qiymətləndirib: "Öz sözüne inam hissi, deyəcəyi sözün ehyad edici gücünə arxayınlıq Qəşəmin bütün şeirlərində hiss olunur. Qəşəm Çıraqlı sözlə güvəndiyi kimi söz də ona güvənir. Məhz bu qarışıqlıq vəhdətdən şeirlər yaranır. Ən adi həqiqətlər onun şeirlərində yeni mənə statusu qazanır".

Şairin şeirləri həcmcə qısa ol-

sa da, məzmunlu və dolğundur. Məhz bu cəhət onu şair kimi səciyyəvləndirən keyfiyyətlərdəndir.

İnsanlar
Torpaq üstündə
Dava salır:
Qan tökülür
Torpaq alır
Torpaq
Heç kəsə qalmır
Hamı torpağa qalır.

+++

İnsanı ağladan
Güldürəndi söz
İnsanı dirildən
Öldürəndi söz
Qılınca, qalxana

Dünyə söz
Yenə qələmə
Güvəndi söz.

+++

Hər kəsin yaxası
Ölüm əlində
Ölüm heç kəsə
Yaxa vermir
Ölüm hamını görür
Heç kəs ölümü görmür
Heç kəs ölümü gözləyir.
Ölüm hamını gözləyir.

Kitaba daxil edilən şeirlər arasında şairin uşaqlara, vətənə, sevgiyə həsr etdiyi və müxtəlif mövzularda qələmə aldığı poetik parçalar da öz əksini tapıb.

GÜNEL

Ağacəfər HƏSƏNLİ

Yaltada Tatyana Stepanovna adlı mənşəcə rus qadınla həmsöhbətəm. O, ədəbiyyatçı deyil, ancaq yüksək savada və məlumata malikdir. Moskva ətrafında doğulduğunu, sabiq SSRİ-nin paytaxtında hüquq təhsili aldığı söyləyir, kitab-qəzet gecə-gündüz əlindən düşmür. Tez-tez fars şairi Ömər Xəyyamdan söz açır, onun dahi rübai ustası olduğunu nəzərimə çatdırmaq istəyir. Bir dəfə könlünün xoş vaxtında Xəyyamın rübaisini rus dilində söyləyir və hətta Rusiya prezidenti Vladimir Putinin sairədən xeyli sayda şeir bildiyini deyir. Mən rusca o qədər də səlis səsələnməyən məşhur beytləri xüsusi intonasiya ilə Azərbaycan dilində əzbərdən ifadə edirəm:

**Sadələvh könlümdən mən cana gəldim,
Cəfakəç canımdan fəğna gəldim.
Mənsiz də dünyanın işi keçərimiş,
Əcaba, nə üçün cahana gəldim?**

Bu da Tatyana Stepanovnanın dilindən eşitdiklərim: "Hə, hə, sizin Xəyyam haqqıqətən nəhəngdir, söz sərrafıdır, dünyada təyib-bərabəri yoxdur. Doğma dilinizdə şeirləri daha gözəldir". Mən hüquqşünas qadın başa salıram ki, Ömər Xəyyam Şərç ədəbiyyatının klassikidir, amma farsdilli şeirin ustasıdır. İrənin Nişapur şəhərində doğulub. Bəlxədə, Səmərqənddə, İsfahanda yaşayıb. Qiyasəddin Əbül-fəth ibn İbrahim onun tarixi imzasıdır. O, böyük riyaziyyatçı və filosof olub, elmi kəşfləri ilə, risalə və traktatları ilə tanınır. Mən bir az da konkret məlumat verəndən sonra qüdrətli Azərbaycan ədəblərinin adlarını sadalayaram. Xaqaninin, Məhsətinin, Nizaminin, Tusinin, Nəsiminin, Füzulinin, Mirzə Şafinin rübai yaradıcılığını öndə çəkirəm, onların şeirlərini daha üstün fəlsəfi və bədii mahiyyət daşıdığı misallarla sübut edirəm. Qadın sansuz maraqla susur, acizənə surətdə söyləyənlərim yazıb ona çatdırmağımı dilinə gətirir və təbii ki, öncə yalnız öz dediklərinə üstünlük vermək istəyən bu bir azca əqoist və şovinist qadınla tamamilə tərkislah olamayıb müvəffəq oluram, xahişini də yerinə yetirirəm.

+++

Rübai üstündə köklənən könül

bi var: əvvəla, rübai klassik janrdır, hər kəsin şeirin bu növündə yazmağa cəsarəti çatmır. İkincisi, Azərbaycan ədəbiyyatında qədimdən tutmuş, çağdaş dövrümüzə qədər bu janrın qapısı həmişə asta-asta döyülüb və Qəhrəman Əliyevin də yazıb-yaratdığı nümunələr bədii siqletinə görə üroyəyatandır, səmimiyyətdir, axıcıdır. Maraqlı odur ki, müəllif klassik rübai ustası Xəyyama döndəndə üz tutsa da, ondan "üzrxahlıq" etmə də qətiyyətlə yaradıcılığında soyumur, qələmini korşaldıb kənara qoymur. Ona görə, kitabı oxuyub görürsən, müəllifin "ürəyinin dünyaya dərdi" sızıldanmağın deyil, bəşəri dərddir, bəşəri ağrıdır və oxucu, qəlbində bu ağrıya haqq qazandırır.

**Qocalıq gəncliyi ötürər gələr,
Günləri günbəgün bitirər gələr.
Günlərin bir günü onunla birgə,
Ölüm də özünü yetirər gələr.**

Rübaidə qafiyələr nə qədər köhnə olsa da, hikmət, mənə var, fikir qorunub. Bu da klassik janrın tələblərinə tamamilə uyğundur. Bəzən şair forma əlvanlığı xatirinə məzmunu yaddan çıxarır, görürsən, deyilişi gözəl sözlərin arxasında heç bir mətləb dayanmayıb, o zaman yaxşı forma gözdəndirir. Şeirdəki müqayisə də klassik müqayisədir, müdrik söz sərrafları həmişə gəncliklə qocalığı tərəzinin müxtəlif gözünə qoyub nəticə hasil etməyə çalışıblar. Üstünlük gah ömrün ahlı çağının tərəfində olub, gah da "cavanlıq" adlanan gənclik çağının...

Qəhrəman Əliyevin rübailərində fikrin fəlsəfi deyim tərzi üstündür, ancaq müəllif quru fəlsəfəçiliyə vaxtım, əsasən sözün poetik qüdrətinə, bədii-estetik tərəfinə yön alıb mənə detallarla, bəzən mənzərə yaradır. Doğrudur, bəzən nəsihətçilik, didaktika oxucunun gözünə artıq görünür bilər. Məncə, bu, mövcud janrın öz daxili tələbi və diqtəsidir, əlləməçilik, sünilik deyil. Fikrimi əsaslandırmaq üçün konkret misallara keçirəm:

**Yaxşılaşa adət eylə, yaşa sən,
Yaxşı əməlinlə yaşa, yaşa sən.
Gördüyünü fil eləyib şişirtmə,
Yaxşılığı qaxinc etmə başa sən.**

Digər bir parçada yenə "gəlimli-gedimli, son

ucu ölümlü" ("Dədə Qorqud dastanı") dünyaya filosofiyana münasibət bildirilir.

**Ahb soragını gəldik, a dünya!
Qalib sənə mehman olduq, a dünya!
Hayatın mənası bu imiş demək?! —
Gəlib mehman olduq, öldük, a dünya?!**

Qəhrəman Məhərrəm oğlunun bir şair kimi, yazar kimi bəlkə də ən böyük xoşbəxtliyi ondadır ki, Lərikdə — çılpaq, vətəni təbiətin qoynundadır, daim ətraf mühitlə ünsiyyətədir. Şübhəsiz, göy-yerə ağac da, çaxan şimşək də, sıldırıq yaz-payız yağışı da, bir andaca coşub-daşan səllənən-göllənən dərə də, yaşıllaşan çöl-çəmən də, pətakdə vızıldayan arı da, mamırlı daş-qaya da onun şair könlünü az dilləndirməyib. Bunların hər biri ayrı-ayrılıqda mövzudur və təbii mövzuları Tanrı insana göndərən və həqiqətdən təcəbbüldür, necə Lərikdə olasan, belə geniş, saf mühiyyəti görməyən, qələmə sarılıb nəse yazmayasan...

**Öyrən təbiəti, sev təbiəti,
Odur bəxş eləyən minbir neməti.
Təbiət təbii eləyir biza,
Dolaş təbiəti, gör mərhəməti.**

Təbiətin özünəxas amansız qanunları var: adamı dirildir də, öldürür də. Əgər səmimi olsan, onda daşı-torpağı da, yağışı-qarı da gözdəndə ləlcəvəhərətə döndər. Vay odu ki, ortadakı saxtakarlıq təbiətin qəddini əyə, belini bükə, o zaman hiyləli təbiət ən sərət üzünü göstərər, mərhəməti intiqama çevlir.

**Ətrafa düşərsə bir damla yağış,
Dünyanı bürüyər nizamlı yağış.
Damlalar yaradıb çay, dənizi,
Canları torpaqda hər damla yağış.**

Adət-ənənə, gün-güzəran, tale-qismət, ölüm-itim daim insanın yol yoldaşdır. "Ürəyimin dünyada dərdi" kitabının müəllifi həmişə sadə camaatla, el-obayla, xalqla birgədir, ünsiyyətədir. Bu vəhdət birliliyindən yaradıcı şəkildə bəhrələnmək mümkündür deyil. Əlbəttə, şairin borcu hər eşitdiyini tələm-tələsik qafiyələndirib şeir qəlbə nə salmaq da deyil, axı cəlalanməmiş söz kal ar-

Fəxri adlar alan mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə mükafatlar təqdim edilib

Muzey Mərkəzində mədəniyyət və turizm naziri Əblüfəs Qarayev Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə fəxri adlara layiq görülmüş bir qrup mədəniyyət, incəsənət xadimlərinə, turizm işçilərinə orden və medallar təqdim edib. APA-nın məlumatına görə, tədbirdə çıxış edən Əblüfəs Qarayev bildirdi ki, "Eurovision-2012" mahnı müsabiqəsinin Bakıda keçirilməsi Azərbaycan mədəniyyətinin dünyada təbliğinə kömək edib. Nazir deyir ki, yalnız son 1 ayda dünyanın üç ölkəsində Azərbaycan mədəniyyət günlərinin keçirilməsi təqdirəlayiq bir həldir və bu tədbirlər daha

da genişlənəcək. Ə.Qarayev qeyd edib ki, son illər ərzində Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə bir sıra layihələr həyata keçirilib və bunun sayəsində Azərbaycan mədəniyyəti çox geniş şəkildə təbliğ olunub. Ə. Qarayev mədəniyyət sahəsində aparılan siyasət nəticəsində Azərbaycanın yalnız neft ölkəsi olaraq deyil, həm də mədəniyyət ölkəsi kimi tarixə düşməsinə çalışdığını vurğulayıb. Daha sonra Ə. Qarayev fəxri adlara layiq görülmüş bir qrup mədəniyyət və incəsənət xadimlərinə orden və medallarını təqdim edib. Bəstəkar Aqşin Əlizadə

dənin səhhətində nasazlıq yaşadığından "Şöhrət" ordeni onun qarşısına təqdim edilib. Tədbirdə Zakir Məmmədov, Əvəz Abdullayev, Yeganə Axundova, Samir Cəfərov, Əli Əsgərov və Kamilla Hüseynovaya Xalq artisti, İsmail İsmailov, Emin Məmmədov, Nazim Mirişli, Sara Nəzirova və Cahangir Zülfiqarova əməkdar incəsənət xadimi, Çingiz Əhmədov, Çinarə Əlizadə, Vidadi Həsənov, Qurban İsmayilov, Elşən Rüstəmov, Elman Rəfiyev və Atabala Səforova əməkdar artist və daha bir neçə nəfərə əməkdar mədəniyyət işçisi fəxri adın medalı təqdim edilib.

Müğənni Rihannanın Bakı konsertinə bilet müsabiqəsi elan olunub

Rihannanın Bakı konsertinin təşkilatçıları müğənninin azərbaycanlı pərəstişkarları arasında müsabiqə elan edib.

Dünya şöhrətli müğənninin Bakı konsertini təşkil edən "Universal Music Group" şirkətinin Azərbaycan nümayəndəliyi "Omnikomo Music Group" şirkətinin PR xidmətindən APA-ya verilən məlumata görə, müsabiqənin qalibləri oktyabrın 6-da "Crystal Hall"da keçiriləcək konsertin fan-zonasına bilet əldə edəcəklər. Müsabiqənin qalibləri səhnədə bir neçə addım aralı olan bu məkanda pərəstiş etdikləri ulduzun möhtəşəm şousunu izləmək imkanına qazanacaqlar.

Rihannanın pərəstişkarları olan hər bir şəxs qeyd olunan müsabiqədə iştirak edib, sənətinin "Crystal Hall"da keçiriləcək möhtəşəm şousuna bilet qazana bilər. Bunun üçün fanatlar Rihanna üçün öz video

müraciətini çəkməli və ona sevgilərini etiraf etməlidirlər. Pərəstişkarlar "Rihanna, I love you" adlı video-müraciəti fan@omnikomo.com elektron ünvanına göndərə bilərlər.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün şərtlər belədir: "Video müraciət sizin haqqınızda və sizin ulduzunuz olan Rihanna ilə bağlı olmalıdır. Siz bu video müraciətdə nəyə görə Rihannanı və onun yaradıcılığını bəyəndiyinizi, nə vaxtdan onun pərəstişkarı olduğunuzu əhatə etməlisiniz. Eyni zamanda nəyə görə məhz siz bu müsabiqənin qalibi olmasınız və öz kumirinizin konsertinə bilet qazanmağınız haqda ətraflı danışmalısınız. Hər bir pərəstişkar Rihannanın konsertində fan-zonaya bilet əldə etmək uğrunda öz kreativliyini və yaradıcılıq fantaziyasını göstərməlidir. Video-çarx məktubunda sizin şəkilinizi, eləcə də Rihannaya bağlı topladığınız fanat kolleksiyasını da yerləşdirilməsi daha yaxşı olardı. Siz müğənninin posterlərinin fonunda, onun şəkli və ya musiqi albomları çəkilmiş maykada şəkli çəkdirməyə və ya şəkildə Rihannanın ən yaddaqalan obrazlarının birində düşə bilərsiniz. Ən əsas odur ki, şəkli Rihanna, onun yaradıcılığı, musiqisi və klipləri ilə bağlı olsun".

Müsabiqəyə dündən etibarən start verilib və sentyabrın 1-nə kimi davam edəcək. Müsabiqənin qalibləri sentyabrın 15-ə kimi elan ediləcək. Müsabiqənin fəal iştirakçıları Rihannanın simvolikasını ilə xüsusi prizlər və suvenirlər qazanacaqlar. Bu prizlər və suvenirləri pərəstişkarlar müğənninin "Crystal Hall"da keçiriləcək konsertində əldə edəcəklər.

Azərbaycan sənətçiləri Türkiyədə Aşıq Seyrani Festivalına qatılıblar

Azərbaycanın incəsənət ustaları Türkiyənin Kayseri vilayətində TÜRKSOY və Dövlət bölgə bələdiyyəsinin təşkilatçılığı ilə keçirilən 30-cu Beynəlxalq Aşıq Seyrani festivalında iştirak ediblər.

Festivalın Türkiyə Böyük Millət Məclisinin (TBMM) de-

putatları və Kayseri vilayəti rəhbərlərinin iştirak etdikləri açılış mərasimində Azərbaycanın milli rəqsləri və "Bir millət, iki dövlət" mahnısını ifa olunub.

Gənc incəsənət ustalarımıza xatirə hədiyyələri təqdim edilib. TBMM-in deputatı Əhməd

Öksüzükaya azərbaycanlı, qırğız və Balkan ölkələrindən gəlmiş folklor qruplarını salamlayıb, onların festivalda iştirakının əlamətdar olduğunu söyləyib.

XIX əsr türk xalq ədəbiyyatının görkəmli nümayəndələrindən biri olan Dəvəlili Aşıq Seyraninin xatirəsinə həsr olunmuş festivalın otuz illiyi münasibətilə 30 aşığa qızıl xatirə medalları təqdim edilib. GÜNEL

Vaxtilə İmadəddin Nəsimi yazırdı: "Gözlerim gözələr gözəllər həzrətini şahımın": Mövlənə Məhəmməd Füzuli deyirdi:

**"Tutiyayi xaki-payın feyzinə yol bulmasam,
Nuri-çəşmim eyb qılma, kor olur dərler qərib.**

Qəhrəman Əliyev ulu sələflərindən yaradıcılıqla bəhrələnib:

**Heç yerdə görmədim gözün tək gözəl,
Gözlerim həsrətlə yolunu gözəl.
İstərdim gözdəndə olum kipiyrin,
Kipriklər gözələri bəd gözdən gözəl.**

Kitabda əsas yeri rübailər tutsa da, burada şairin şeirləri də var. Yurd sevgisi, məhəbbət, həsrətli notları, kənd lövhələri misra-misra oxucunu ruhuna oturur. Sayca bəşinci bu kitab "Adı-loğlu" nəşriyyatında işıq üzü görüb. Mən də müəllifə həmişə işıqlı sözlər axtarışında olmasın arzulayıram.

Əslində bu yazdığım kitab haqqında reseziya deyil, illər boyu tanıdığım bir yaradıcı insan barədə üroyəyimdə yığılıb qalmış sözlərimin kiçik hissəsidir. Neyləyim, ifadəsini bu şəkildə tapdı.

+++

Yeri gəlmişkən, yadıma düşən bir balaca həyat epizodunu Qəhrəman müəllimə xatırlatmaq istəyirəm. "Yerli Bolluq uğrunda" qəzetində birgə çalışırdıq. Qəhrəman Əliyev redaktor müavini, partiya həyatı şöbəsinin müdiri, mən isə ədəbi işçiydim. 9 May Qələbə günü münasibətilə qəzetin ayrıca sayını hazırlamaq lazım idi. Redaktor Həmzə Vəliməmmədov hamıya mövzu tapşırırdı, mənə yaxınlaşıb, "balası, sən müharibəyə bağlı 7-8 bayat yaz, birinci səhifə üçün" dedi və getdi. Həmzə müəllimə bir söz demədim, yaxınlaşıb sakitcə müavinə, "mən elə sifarişlə bayatı yazıb bilmərəm" söylədim.

Qəhrəman müəllim bərkənd gəldi, heç nə demədi. Materialları yığılan gün isə xeyli sayda, redaktoru təmin edən bayatımı stolun üstünə qoydu. Mən məsələdən xəbərsiz idim. İstədim Həmzə müəllimə yaxınlaşıb bayatları yazmadığımı, özümə bəraət qazandığımı deyim, o, mənə qabaqlayıb gülürüz, bəh-bəhlə qarşıladı: — Əla bayatlar yazmışsan. Yeni nömrəmizin bəzəyi olacaq — söylədi və əlimi bərk-bərk sıxdı.

Mən deməyə söz tapmadım...

Valeri Abramidze:

"Asteras" "İnter"dən güclüdür"

Bakının "İnter" klubunun müdafiəçisi Valeri Abramidze Qol.Az sayına müsahibəsində Avropa Liqasında Estoniya "Trans"ına qarşı keçirilmiş birinci oyun, eləcə də iyulun 12-də baş tutacaq cavab qarşılaşması haqda danışdı.

— "Trans" üzərində bu cür böyük hesab qələbə qazanacağınızı gözləyirdiniz?

— Düzür, səfərə qələbə dalınca gedirdik. Lakin səmi desəm, rəqibimizi belə darmadağın edəcəyimizi gözləməyirdim.

— Kənardan belə təəssürat yaranırdı ki, sanki rəqibiniz mübarizə aparmıyaraq istəmir.

— Kim deyir ki, onlar mübarizə aparmırdılar? Ola bilər siz hesab böyük olduğu üçün belə fikirləşirsiniz. Ancaq onlar asanlıqla uduzmağı düşünmürdülər. Pressinq edərək mübarizə apardırdılar. Sadəcə, ikinci vurdugumuz qoldan sonra "Trans"ın oyununda sınıma baş verdi.

— Xeyli müddətdir, "İnter"ın şərfini qoruyursan. Bir təcürübəli futbolçu kimi yeni transferlərin oyununu haqda nə deyə bilərsiniz?

— Həmin gün Georgi Adamiya və Slavço Georgiyevski möhtəşəm idilər. Ümumiyyətlə, bu futbolçuların səviyyəsi və peşəkarlığına söz ola bilməz. Oyunda onların "İnter"ın yeni futbolçuları olduğu hiss olunmurdu. Özünüz də gördünüz ki, qələbədə ən böyük pay sahiblərdən biri oldular.

— "Trans"la təkrar qarşılaşma "İnter" üçün formal xarakter daşıyacaq...

— Mən fikirləşirəm ki, azarkeşlərimizi ilk görüşün nəticəsinə görə necə lazımdırsa, sevindirmişik. Əgər fantastika

olmasa, ikinci mərhələyə keçdiyimizi söyləmək olar. Biz daha çox ikinci mərhələdəki rəqibimiz haqda düşüncəmizdir. Ona görə də bir qədər diqqətli və ehtiyatlı olmalıyıq.

— Növbəti rəqibiniz Yunanistanın "Asteras" klubunu haqda nə düşünürsən?

— Təbii ki, Yunanistan təmsilçisi "Trans"dan qat-qat güclü komandadır. Yaddan çıxarmaq lazım deyil ki, "Asteras" Yunanistan Super Liqasında mübarizə aparır və səviyyə çox yüksək klub hesab olunur. Məncə, "Asteras" "İnter"ə layiqli rəqibdir. Hətta Yunanistan klubu olduğu üçün bizdən güclü olduğunu da söyləmək olar. Onlarla oynamaq çox maraqlı olacaq.

— "Asteras"ın baş məşqçisi Georgios Xaridis "Trans"la qarşılaşmada komandanızı yaxşı təhlil etdiyini söyləyib. O, zəif nöqtələrin müdafiənin mərkəzi olduğunu söyləyib. Onun sözlərinə görə, güclü təzyiqli olan zaman səhv etməyə məcbur olursunuz.

— Bunlar onun şəxsi fikridir. Belə ki, istənilən güclü komandaya qarşı təzyiqli olanda səhvlər yaranır. Hətta güclü Almaniya millisi də belə səhvlərdən sığortalanmayıb. Ola da bilər ki, bu, rəqib məşqçinin oyunqabağı taktiki gedişidir.

— Bos, "Asteras"la mübarizədə şanslarınızı necə dəyərləndirirsiniz?

— Yəqin ki, öz şanslarımız və taktiki gedişlərimiz haqda eston klubuyla ikinci görüşdən sonra düşüncəyərik. Ancaq Yunanistan təmsilçisinə hörmətlə yanaşdıgımızı söyləyə bilərəm. Biz istənilən rəqibə qarşı oynaya bilirik. Baş məşqçi və komandamıza çox inanıram.

"Yeni futbol fəlsəfəsi olan oyunçular yetişdirəcəyik"

"Qəbələ"nin əvəzedicilərdən ibarət komandası iyul ayının 1-dən doğma məkanda yeni mövsüm hazırlıklarını davam etdirir. Yeni baş məşqçi, ispaniyalı mütəxəssis Luis Araçon klubun rəsmi sayına müsahibəsində Azərbaycan və Qəbələ haqda ilkin təəssüratlarını, təlim-məşq toplanışının gedişi və gələcək planları barədə fikirlərini bölüşüb:

— Artıq 10 gündən artıqdır ki, Azərbaycan — Qəbələdəsiniz. Ölkəmizə, yeni şəhərinizə uyğunlaşma bilmişinizmi?

— Daha əvvəl də bir dəfə Azərbaycanda olmuşdum. Həmin səfərim zamanı Bakını, Qəbələni və Lənkəranı görmüşdüm və buradan xoş təəssüratlarla ayrılmışdım. Ölkəniz elə ilk dəfədən çox xoşuma gəlmişdi. O ki qaldı Qəbələyə, yeni şəhərim yaşamaq və işləmək üçün çox gözəl və əlverişli yerdir. Təbii və iqlimi çox yaxşıdır. Sakit, stressiz şəhərdir. Uyğunlaşmada da heç bir problem yaşamadım. Məni əhatə edən insanlar çox səmimi, mehriban və ən əsas peşəkar insanlardır. Bu da mənə özümü Qəbələdə rahat hiss etmək üçün əsas verir.

— Bir həftədən çoxdur ki, hazırlıqlara start verilib. Təlim-məşq prosesi necə gedir?

— Hazırda komandanı kompleksləşdirməklə məşğulduq. Heyəti nəzərdən keçiririk, çatışmayan təfərrüatları müəyyən edirik. Futbolçularımıza lazımı tapşırıqlarını verirəm, onlar isə mənə diqqətlə qulaq asırlar, tapşırıqlarını yerinə yetirməyə səy göstərirlər. Çempionatın startına kimi bir

neçə yoldaşlıq oyununda gücümüzü sına-yacağıq. Bu da bizə zəif nöqtələrimizi görməyə imkan yaradacaq. Həmin müddət ərzində komandada qalacaq, gedəcək və kollektivə yeni qoşulacaq futbolçuları da müəyyən edəcəyik. Akademiyadan da heyətə yeni futbolçular cəlb edəcəyik.

— Komandanın hazırkı durumunu necə dəyərləndirirsiniz?

— Komandada ab-hava yüksək səviyyədedir. Amma futbolçunun yetişməsi üçün təkcə məşqlər yetərli deyil. Biz hazırda futbolçularımız üçün ideal proqram formalaşdırırıq. Onların düzgün rejimə salınması peşəkar futbolçu kimi yetişmələri üçün vacib faktordur. Gün ərzində səhər yeməyindən başlayaraq meydançadakı davranışların, gündəlik həyat tərzinin, istirahətin düzgün qurulması, asudə vaxtının normal dəyərləndirilməsi futbolçunun meydançadakı performansına birbaşa təsir edir. Bütün imkanlarımızı səfərbər edib yeni futbol fəlsəfəsi olan futbolçular yetişdirəcəyik və gənc futbolçuları əsas komanda üçün hazır vəziyyətə gətirəcəyik.

— Yeni mövsümdə əvəzedicilərin heyətin

hədəfi nə olacaq?

— Bir az əvvəl də qeyd etdiyim kimi məqsədimiz yeni futbol fəlsəfəsi olan, əsas komandaya kömək edə biləcək futbolçular yetişdirməkdir. Yeni oyun tərzimizi, futbol fəlsəfəmizi və təcürübəmizi aşılamaqla yüksək texniki futbolçular yetişdirəcəyik. Bu məqsədə nail olmaqla istədiyimiz hədəfə çatma bəli — həm çempionatın qalibi olarıq, həm də əsas komandanı futbolçu ilə təmin edirik.

— Hazırda heyətdə əsas komandaya namizəd futbolçular varmı?

— Qısa müddətdir komandaya rəhbərlik edirəm. Hələ ki, dəqiq fikir söyləmək üçün tezdir. Heyətdə bəyənədiyim və gələcəyinə inandığım futbolçular var. Amma məqsəd fərdi xüsusiyyətləri malik futbolçular yetişdirmək deyil. Biz istədiyimiz nəticələri əldə etmək gücündə olan, komanda oyununu nümayiş etdirən kollektiv formalaşdırmağa çalışırıq.

Neymar: "İniyesta inanılmaz futbolçudur"

Braziliya futbolunun gənc istedadı Neymar İspaniya millisi və "Barselona"nın ulduz futbolçusu Andres İniyesta haqda xoş sözlər deyib.

FİFA rəsmi sayına danışan Neymar İniyestanın inanılmaz bir futbolçu olduğunu açıqlayıb.

"Avro-2012" yüksək səviyyədə təşkil olunmuşdu. Bu turnirdə yalnız Braziliya və Argentina kimi komandalar çatmışdı. İspaniya çox möhtəşəm çıxış etdi və layiqli zəfərini qazandı. Ancaq ispanların heyətində İniyesta xüsusi fərqlənirdi. Onu çox sevirdim. Həqiqətən də İniyesta inanılmaz bir futbolçudur".

Qeyd edək ki, Neymar sonda Kristiano Ronaldo (Portuqaliya) və Mesut Özil (Almaniya) də "Avro-2012"ni yüksək səviyyədə keçirdiyini bildirib.

İtaliya Superkuboku Çində keçiriləcək

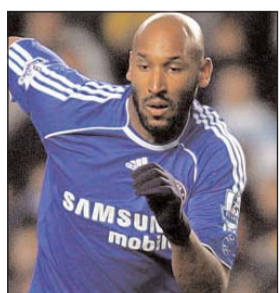
İtaliya Superkubokunun keçiriləcəyi stadionun adı açıqlanıb. Superkubok görüşü avqustun 11-də Çinin paytaxtında Pekin milli stadionunda keçiriləcək. A Seriyasının qalibi "Yuventus" və ölkə kubokunun sahibi "Napoli" komandaları arasında keçiriləcək oyun Bakı vaxtı ilə saat 18:00-də başlayacaq. 90 dəqiqə ərzində qalib müəyyənləşməzsə, əlavə vaxta ehtiyac duyulacaq. Burada da hesab dəyişməzsə, oyunsonrası penaltilər seriyasına keçiləcək.

Qeyd edək ki, "Yuventus" indiyədək 4 dəfə, "Napoli" də isə 1 dəfə (1990) İtaliya Superkubokuna sahib çıxıb.

Anelka: "Karyeramı Çində başa vuracağam"

Çin "Şanxay Şenxua" klubunda forma geyinən Nikolas Anelka komandadan ayrılacağı haqda yayılan xəbərlərə münasibət bildirib. Fransız futbolçu karyerasının sonuna qədər komandada qalacağını deyib:

"İngiltərə Premyer Liqasında qayıtmayacağam. Əgər bir gün "Şanxay Şenxua"dan ayrılısam, bu, karyeramı başa vurduğum anlamına gələcək. Hələ ki, komandadan ayrılmaq niyyətim yoxdur və karyeramı məhz Çində başa vurmağı düşünürəm". Ötən çempionat oyununda komandanın azarkeşləri ilə mübahisə edən Anelkanın "Şanxay Şenxua"dan ayrılacağı bildirilirdi. Lakin 33 yaşlı futbolçu "Çelsi"dən komanda yoldaşı olan Didye Drogba-nın da gəlməsi ilə daha da həyəcanlandıqı və hər şeyin qaydasında olduğunu açıqlayıb. Qeyd edək ki, ötən mövsüm "Şanxay Şenxua" klubuna transfer olunan Anelka cəmi 2 qola imza atıb.

21-ci əsrin ən məhsuldar futbolçuları açıqlandı

Beynəlxalq Futbol Tarixi və Statistikalari Federasiyası (IFFHS) XXI əsrdə dünyada ən çox qol vuran futbolçuların siyahısını açıqlayıb.

Siyahıya Fil Dişi Sahili yığmasının hücumçusu Didye Drogba başlılıq edir.

"Olimpik" (Marsel) və "Çelsi"nin sabiq futbolçusu 100 qolla bütün rəqiblərini qabaqlayıb. Çıxış etdiyi klubların heyətində 45 dəfə fərqlənən Drogba

yığmanın heyətində 55 qola imza atıb.

Almaniya millisinin hücumçusu Miroslav Kloze isə 90 qolla siyahıda ikinci olub. Milli komandanın heyətində 64 qola imza atan Kloze çıxış etdiyi klublarda 26 dəfə qol sevinci yaşayıb. Rud Van Nistrelroy (87) 3-cü, Tyeri Anri (85) 4-cü və Samuel Eto'O isə (84) siyahıda 5-ci pillədə qərarlaşıb.

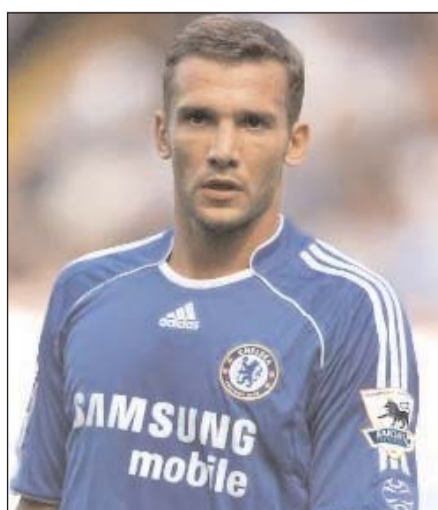
Hazırda dünyanın ən yaxşı futbolçuları

kimi dəyərləndirilən Lionel Messi və Kristiano Ronaldo müvafiq olaraq 6 və 9-cu pilləyə sahib çıxıblar. Argentina millisində 28, "Barselona"da 56 qola imza atan Messi ümumilikdə 84 dəfə rəqib qapısına yol tapıb. Ronaldo isə Portuqaliya millisində 36 dəfə fərqləndiyi halda, "Real" (Madrid) və "Mançester Yunayted"ın heyətində ümumilikdə 40 qola imza atıb.

Şevçenko "Dinamo"da qaldı

Ukrayna millisinin hücumçusu Andrey Şevçenko yayılan xəbərlərin əksinə olaraq, karyerasını ABŞ-da davam etdirməyəcək. "Gazzetta Dello Sport"ın verdiyi məlumata görə, Şevçenko doğma klubu Kiyev "Dinamo"su ilə müqaviləni daha bir il müddətinə uzadıb. Bununla da, o, ABŞ-ın "Di-Si-Yunayted" klubuna keçməkdən imtina edib.

Qeyd edək ki, "Avro-2012"də Ukrayna çıxışını başa vurduqdan sonra Şevçenko millidəki karyerasına son qoyduğunu açıqlayıb. Bundan sonra o, dizindən əməliyyat olunmaq üçün İtaliyaya gedib. Əməliyyatın uğurla keçdiyini bildirir.

"Fənərbağça"nın hücumçusu Premyer Liqa yolunda

Rusiyanın "Anji" klubu yenidən "Fənərbağça"nın hücumçusu Miroslav Stoka "elçi" düşüb.

Mahaçqala təmsilçisi slovakiyalı futbolçunu transfer etməkdə israrlıdır.

Daha öncə Stok üçün 12 milyon avro təklif edən "Anji" bu məbləği bir qədər də artırıb. Dağstan təmsilçisi 22 yaşlı futbolçunun transferi üçün "Fənərbağça"ya 17,5 milyon avro təklif edib. Bu məbləğin Türkiyə klubu rəhbərliyini qane etdiyi bildirilir.

Qeyd edək ki, 2010-cu ildən "Fənərbağça"nın formasını geyinən Stok keçirdiyi 56 oyunda 14 qola imza atıb.

Hindistan futbolunda utancverici hadisə

Hindistanın Jalpaiguri şəhərində keçirilən "Raykatpara" — "Bhanu Nagar" matçında utancverici hadisə yaşanıb.

Rəqib qapıcı ilə toqquşan Mahaş Tapa təcili yardım məşini olmadıqından motosikletlə yaxınlıqdakı 3 xəstəxanaya aparılıb.

Lakin bu xəstəxanaların heç birində boş yer olmadığından futbolçu həkim nəzarətindən alınmayıb. Heç bir xəstəxanada qəbul edilməyən 27 yaşlı futbolçu nəticədə dünyasını dəyişib.

Qeyd edək ki, Tapa Hindistanda son 4 ayda dünyasını dəyişən ikinci futbolçu olub. Daha öncə mart ayında Bangaloredəli adlı futbolçu meydana infarkt keçirsə də, ona yardım edən tapılmayıb.

"Rəvan" polşalı qapıcı ilə müqavilə bağlayır

"Rəvan" heyətini daha bir futbolçu ilə gücləndirir.

Bu haqda Qol.Az-a açıqlamasında klubun vitse-prezidenti Bəhruz Şirəliyev məlumat verib. Söhbət polşalı qapıcı Lukas Speladan gedir. Şirəliyevin sözlərinə görə, qapıcı artıq düşərgədədir və baş məşqçi Cavad Güler onu iş başında sınayır. Böyük ehtimalla "Rəvan" bu qapıcı ilə 1 illik müqavilə bağlayacaq.

Qeyd edək ki, Spela 1982-ci ildə anadan olub. 186 sm boya malik qapıcı "Rəvan"dan əvvəl "Belsato"nın şərfini qoruyub və Polşa çempionatında 109 oyunda forma geyinib.

"Tottenhem" "Real"dan 40 milyon tələb edir

İspaniyanın "Real" (Madrid) klubu növbəti transfer hədəfini açıqlayıb.

Madrid təmsilçisi "Tottenhem"ın yarımmüdafiəçisi Luka Modriç heyətinə qatmağı planlaşdırır.

"Real" rəhbərliyi xorvatiyalı futbolçunun transferi üçün 35 milyon avrosundan keçməyə hazırdır. Lakin London təmsilçisi Modriçin transferi üçün "Real"dan 40 milyon avro tələb edib. Bu məbləğ isə "Real" rəhbərliyini razı salmayıb.

Karyerasını "Real"da davam etdirmək istəyən 26 yaşlı futbolçu bu haqda belə deyib: "Real"a keçidimi səbirsizliklə gözləyirəm. Çünki mən yalnız "Real"da oynamaq istəyirəm. Ümid edirəm ki, bu keçidim baş tutacaq".

Qeyd edək ki, 2008-ci ildən "Tottenhem"də çıxış edən keçirdiyi 127 oyunda 13 qola imza atıb.

"Barselona" ilə "Real" arasındakı oyunların vaxtı açıqlandı

İspaniya çempionu "Real"la (Madrid) ölkə kubokunun qalibi "Barselona" arasındakı superkubok oyunlarının vaxtı açıqlanıb. Bundan başqa komandaların növbəti çempionatlardakı qarşılaşmalarının da tarixi bəlli olub.

İspaniya Futbol Federasiyasından bildirilib ki, superkubok uğrunda ilk oyun avqustun 23-də "Nou-Kamp"da, cavab görüşü isə avqustun 30-da "Santyaqo Bernabeu"da baş tutacaq.

Bu komandalara arasında növbəti ölkə çempionatında ilk görüş oktyabrın 6 və ya 7-də "Nou-Kamp"da, ikinci matç isə gələn ilin martın 2-si və ya 3-də Madriddə keçiriləcək.

Rusiya millisinin baş məşqçisi vəzifəsinə namizədlərin adları rəsmən açıqlandı

ONLARIN ARASINDA QVARDİOLA İLƏ KAPELLO DA VAR

Rusiya Futbol İttifaqı (RFİ) ölkə milli komandasının bol qalmış baş məşqçisi vəzifəsinə namizəd olan mütəxəssislərin adlarını rəsmən açıqlayıb.

RFİ-nin rəsmi sayında namizədlərin sayının 13 olduğu bildirilib. Bunlar Rafael Benites, Anatoli Bişovets, Marselo Byelsa, Valeri Qazzayev, Xosep Qvardiola, Fabio Kapello, Andrey Kobleev, Yuri Krasnojan, Marçello Lippi, Valeri Nepomnyaşçi, Nikolay Pisarev, Harri Rednapp və Yuri Syomidir.

Məlumatda qeyd olunub ki, yaxın günlərdə RFİ bu məşqçilərin hər biriylə danışıqlar masası arxasına oturacaq.

"Kəpəz"də türkiyəli futbolçu

Baxışda olan legionerləri geri göndərən "Kəpəz" yerli futbolçulardan biri ilə müqavilə bağlamağa yaxındır.

Bu barədə klubun mətbuat xidmətindən məlumat veriblər. Gəncə klubu 24 yaşlı müdafiəçi Ferid Həşimzadə ilə yaxın günlərdə münasibətlərini rəsmiləşdirəcək. Ötən mövsümü "Rəvan" klubunda keçirən futbolçu ilə bir illik müqavilə bağlanacağı gözlənilir.

Bundan başqa, "Kəpəz" düşərgəsinə qapıcı mövqeyində baxışdan keçirmək üçün daha bir legioneri dəvət edib. Bu, türkiyəli 25 yaşlı qolkiper Gürçan Yücelikidir.

"Fənərbağça"nın yetirməsi olan Gürçan başa çatan mövsümdə 3-cü liqadan 2-ci liqaya yüksələn "Kahramanmaraş" komandasının şərfini qoruyub ("Trend").

Materialları Anar Cəfərsəy hazırladı

Qəzet 1992-ci il noyabrın 17-dən çıxır.

Baş redaktor: Rəşad Məcic

Redaktor: Yaşar Əliyev

Baş redaktor müavinləri: Yusif Rzayev, Seyfəddin Hüseynli

Redaktor müavinləri: Aydın Bağırov, Mirhacib Məcic, İsgəndər Həsənov

Qəzet bazar və bazar ertəsinədən başqa hər gün çıxır

Ünvan: AZ1033, Bakı, Ş.Mustafayev küçəsi-27/121

Telefon: 566-67-98, 566-93-40

Faks: 566-25-20

İnternet ünvanı: www.525.az

E-mail: qezet525@mail.ru

Qəzet "Azərbaycan" nəşriyyatının mətbəəsində çap olunub.

Təsisçi: "525" şirkəti

İndeks: 0046, tiraj: 2250, sifariş:2373

"TURAN", "TREND", "AzərTAC", "Assa-İradə", APA və "OLAYLAR"ın informasiyalarından istifadə olunub.

Dərc olunan reklamların mətninə görə redaksiya məsuliyyət daşımır.

® işarəsi altında dərc olunan materiallar reklam xarakterlidir.